

EVIJÄRVEN KUNTA

Talousarvio 2020 ja Taloussuunnitelma 2020 – 2022

Kuva: Sanna Syrjälä

Kunnanhallitus 9.12.2019 § 227
Valtuusto 16.12.2019 § 63

SISÄLLYSLUETTELO:

1. Yleisperustelut	3
1.1. Yleinen taloustilanne.....	3
1.2. Kuntatalouden tila	3
1.3. Hyvinvoiva ja elinvoimainen Evijärvi kuntastrategia 2025	6
1.4. Evijärven väestö ja työllisyys	6
1.5. Talousarvionäkymät vuoteen 2020	7
1.6. Kuntaa kehittävä ja tulevaisuuspainotteinen talousarvio.....	9
2. Keskeiset tulo- ja menokohdat vuonna 2020	10
3. Talousarvion sitovuus	13
4. Käyttötalousosa	13
4.1 Kunnanhallitus	13
4.1.1 Yleishallinto	13
4.1.2 Muut palvelut	14
4.2 Terveystoiminta	17
4.3 Sosiaali- ja terveystoimi	18
4.4 Sivistyslautakunta	18
4.4.1 Varhaiskasvatus	18
4.4.2 Perusopetus	19
4.4.3 Lukio.....	20
4.4.4 Sivistystoimen muut vastualueet	20
4.5 Tekninen lautakunta.....	23
4.6 Vesihuoltolaitos.....	25
5. Investointiosa.....	29
6. Tuloslaskelmaosa	30
7. Rahoitusosa.....	32
8. Henkilöstösuunnitelma.....	34
9. Konserniyhtiöiden toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2020	35

1. YLEISPERUSTELUT

1.1. Yleinen taloustilanne

Taloukasvu näyttää vielä lähiaikoina myönteiseltä huolimatta kansainvälisen talouden heikoista uutisista. Kotimainen kysyntä ylläpitää taloukasvua tulevina vuosina. Yksityisten investointien ja kulutuksen kasvu hidastuu epävarman ulkoisen ympäristön heijastuessa suomalaisten yritysten ja kuluttajien odotuksiin. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvuille korostuu varsinkin ensi vuonna.

Julkisen talouden menot ovat pysyneet koko korkeasuhdanteen ajan tuloja suurempina. Julkisessa taloudessa on rakenteellinen alijäämä, joka ennusteen mukaan kasvaa lähivuosina. Julkista taloutta heikentävät vaimeneva taloukasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset menonlisäykset.

Vuonna 2019 Suomen BKT kasvaa 1,5 %. Viennin kasvu on vaisua Euroopan talousnäköymien säilyessä epävarmoina. Asuinrakennusinvestoinnit supistuvat, mutta myös tuotannollisten investointien kasvu hidastuu kansainvälisen talouden suhdanteen heikentyessä. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu ansiotason nousun sekä korkean työllisyyden tukemana.

BKT kasvaa 1,0 % v. 2020 ja 0,9 % v. 2021. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu kotitalouksien säästämisasteen noustessa. Investointien osuus BKT:sta laskee. Keskeisten talouksien väliset kauppajännitteet heijastuvat maailmankauppaan ja vaikuttavat välillisesti Suomen vientiin.

Taloukasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu asteittain heikentävät työllisyyden kasvua. Työllisyysaste nousee 73,4 prosenttiin vuoteen 2021 mennessä työikäisen väestön edelleen vähentyessä. Työttömyysaste laskee hitaasti 6,2 prosenttiin v. 2021.

Lähde: VM:n Taloudellinen katsaus, syksy 2019 (7.10.2019, VM:n julkaisuja 2019:48)

1.2. Kuntatalouden tila

Kuntatalous heikkeni selvästi vuonna 2018. Heikkenemisen taustalla oli se, että kuntatalouden toimintamenojen kasvu nopeutui ja investoinnit kasvoivat. Kuntataloutta heikensi myös se, että talouden ja työllisyyden hyvästä kehityksestä huolimatta verotulot kääntyivät laskuun mm. ennakoituja korkeampien veronpalautusten vuoksi. Kuntien tulopohjaa heikensi myös valtionosuuksien väheneminen. Vuonna 2018 negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä kasvoi selvästi. Vuosikate oli negatiivinen 43 kunnassa, kun edellisvuonna tällaisia kuntia oli vain neljä. Tilikauden tulos oli vuonna 2018 negatiivinen yhteensä 200 kunnalla. Kuntatalouden heikentyminen näkyi myös kuntayhtymien ja kuntakonsernien tilinpäätöksissä.

Kuntatalouden menojen kasvu on ollut alkuvuoden 2019 aikana odotettua nopeampaa. Verotulojen kasvu näyttää puolestaan jäävän odotettua vaimeammaksi. Verotulojen kertymään ovat viime aikoina vaikuttaneet useat tekijät, joiden ennustaminen ja ennakointi on ollut hankalaa. Kuluvana vuonna veroennustetta alentaa suhdannenäköymien heikentymisen lisäksi verotuksen järjestelmämuutokset. Siirtyminen joustavaan verotukseen on vaikuttanut hidastavasti verojen kertymisrytmiin. Tuloverojen kertymistä hidastavat tänä vuonna myös ennakonpidätysmenettelyn muutokset ja tulorekisterin käyt-

töönottoon liittyvät ilmoitusongelmat, jotka siirtävät verojen kertymistä vuodelle 2020 ja joita kumpakaan ei pystytty riittävästi ennakoimaan. Veroennuste on heikentynyt vuoden aikana lähes 900 M€:lla. Edellä esitetyn seurauksena kuntatalouden tuloksen arvioidaan heikkenevän selvästi. Toiminnan ja investoinnin rahavirta muodostuu 3 mrd. euroa negatiiviseksi, ja lainakanta kasvaa huomattavasti.

Hallitus on sitoutunut siihen, että normaalin kansainvälisen talouden tilanteessa julkinen talous on tasapainossa vuonna 2023. Hallitus on asettanut julkiselle taloudelle rahoitusasematavoitteet. Paikallishallinnon (kuntatalouden) rahoitusaseman tulee olla vuonna 2023 korkeintaan ½ prosenttia alijäämäinen suhteessa kokonaistuotantoon. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää kuntatalouden tilanteen kohenemistä. Julkisen talouden ennusteen perusteella rahoitusasematavoitteen saavuttaminen edellyttäisi paikallishallinnon sopeutusta noin 1,8 mrd. eurolla vuoden 2023 tasolla. Hallitusohjelma tukeutuu 75 prosentin työllisyysastetavoitteen saavuttamiseen. Työllisyyttä edistävät toimet hyödyttävät myös kuntataloutta, mutta kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää myös rakenteellisia uudistuksia sekä kuntien omia sopeutustoimia.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaan valtionosuus uuteen tai laajenevaan tehtävään on 100 %. Lisäksi hallitusohjelman mukaan kuntien tehtäviä ja velvoitteita lisääviin tai laajentaviin toimenpiteisiin osoitetaan täysi valtionrahoitus tai vastaavasti muita tehtäviä/velvoitteita poistetaan. Hallituksen toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen on likimain neutraali. Kun huomioidaan aiemmin päätetyt toimet, valtion toimien vaikutus on nettomääräisesti kuntataloutta 304 M€ vahvistava vuonna 2020.

Hallitus kohdentaa merkittäviä lisäpanostuksia SOTE-palveluihin ja koulutukseen. Keskeisiä toimia ovat mm. oppivelvollisuuden pidentäminen, vanhustalouden henkilöstömitoitus, subjektiivisen päivähoito-oikeuden palauttaminen ja ryhmäkokojen pienentäminen sekä SOTE-palveluiden palvelurakenteen kehittäminen. Pysyvät menolisäykset on suunniteltu toteutettavan etupainotteisesti, ja niiden arvioidaan olevan vuoden 2023 tasossa noin 500 M€. Niiden lisäksi hallitus toteuttaa kertaluonteisia panostuksia, jotka lisäävät menoja määräaikaisesti vuosina 2020–2022. Kuntatalouden kannalta rahallisesti merkittävimmät panostukset on kohdennettu perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmiin sekä ammatillisen koulutuksen opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen. Hallitus on käynnistänyt SOTE-palveluiden rakenneuudistuksen valmistelun. SOTE-palvelut sekä pelastustoimi on tarkoitus siirtää kunnilta maakunnille, joiden rahoitus perustuisi pääosin valtion rahoitukseen. Uudistuksella on merkittäviä vaikutuksia kuntien talouteen ja toimintaan.

Valtiovarainministeriössä laaditaan kuntatalouden kehitysarvio (kuntatalousohjelma). Kehitysarvio on painelaskelma, jossa yleisen talous- ja väestökehityksen lisäksi vain jo talousarvioesitykseen ja julkisen talouden suunnitelmaan sisältyvät kuntatalouteen vaikuttavat toimenpiteet on huomioitu. Arvio ei näin ollen sisällä kuntien ja kuntayhtymien omia sopeutustoimia eikä kuntien veroprosenttien muutoksia.

Ikäihmisten määrän kasvu lisää lähivuosina SOTE-palvelujen kysyntää noin prosentin vuosittain. Syntyvyyden kääntyminen laskuun puolestaan vähentää varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta. Yhteensä palvelutarpeen kasvuksi arvioidaan ½ prosenttia vuosittain. Kuntien mahdollisuudet hyödyntää lapsi-ikäluokkien pienenemiseen liittyvää säästöpotentiaali vaihtelee suuresti kunnittain. Ikäihmisten määrän kasvun ja syntyvyyden lisäksi muuttoliike vaikuttaa kuntien talouteen niin väestöään menettävissä kuin kasvattavissa kunnissa.

Kuntatalouden painelaskelman mukaan toimintamenojen kasvu jatkuu vuosina 2020–2023 keskimäärin 3,4 prosentin vuosivauhdilla. Menokasvua lisäävät SOTE-palvelujen kysynnän kasvu ja hallitusohjelman toimenpiteet. Kuntien ansiotason oletetaan seuraavan kansantalouden yleistä, vajaan 3 prosentin vuotuista ansiotason nousua. Menoja lisäävät tarkastelujaksolla myös investoinnit, joiden kasvun arvioidaan olevan ripeintä kuluvana vuonna. Kuntatalouden tiukkuus ja yleinen suhdannetilanne vaikuttavat kuitenkin toteutuvaan investointitasoon.

Verotukseen liittyvät järjestelmämuutokset pienentävät verokertymää kuluvana vuonna ja siirtävät verokertymää kertaluontoisesti seuraavalle vuodelle. Vuonna 2020 verotulojen kasvuksi ennakoitaan 6,6 prosenttia. Kuluva ja ensi vuoden veroennusteeseen liittyy tavanomaista suurempaa epävarmuutta. Verotulojen kasvu jatkuu vuosina 2021–2023 keskimäärin 2,7 prosentin vuosivauhdilla.

Valtionavut kasvavat huomattavasti vuonna 2020, mihin vaikuttaa erityisesti peruspalvelujen valtionosuuden kasvu. Vuoden 2019 tasoon verrattuna peruspalvelujen valtionosuutta kasvattaa 264 M€ kiky-sopimukseen liittyvän valtionosuuden leikkauksen pienentyminen, valtion ja kuntien väliseen kustannustenjaon tarkistus 102 M€ ja indeksikorotus 166 M€. Lisäksi valtionosuuksia ja -avustuksia kasvattavat hallitusohjelman mukaiset lisäykset. Valtionosuuden muutos ei kokonaisuudessaan merkitse kuntatalouden vahvistumista, vaan merkittävä osa valtionosuuden kasvusta vastaa joko muiden tulojen vähennystä tai kustannusten kasvua. Kiky-sopimuksen lomarahaleikkaukseen liittyvä kertaluonteinen 237 M€ kompensatio aikaistetaan vuodelle 2019. Vuosina 2021–2023 valtionapujen kasvuksi arvioidaan keskimäärin 4,2 prosenttia.

Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino pysyy vuosina 2020–2023 mittavana. Siksi kuntatalouden lainanottotarvetta heijastava toiminnan ja investointien rahavirta on kehitysarviossa kehyskaudella 1,9–2,7 mrd. euroa negatiivinen. Samalla kuntatalouden lainakanta kasvaa nopeasti.

Kuntatalouden näkymät ovat huolestuttavat ottaen huomioon väestörakenteen muutoksesta aiheutuva kasvava menopaine ja suhdannetilanteen heikkeneminen. Työvoimakustannusten kehityksellä ja erityisesti palkkatarkoituksilla on suuri merkitys kuntatalouden kehitykselle. Kuntien tulee jatkaa tuottavuutta lisääviä toimia ja rakenteellisia uudistuksia. Mahdollisuudet menopuolen sopeutukseen on erityisesti pienimmissä kunnissa usein jo pitkälti käytetty, joten kunnallisveroprosentteihin kohdistuu lähivuosina huomattavaa korotuspainetta ja kuntatalouden velkaantuminen uhkaa kasvaa.

Talouden sopeutuspaine vaihtelee merkittävästi kuntakokoryhmittäin. Vuonna 2019 toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan heikkenevän kaikissa kunnissa, mutta heikentyminen on suurinta alle 6 000 asukkaan kunnissa. Vuonna 2020 rahoituksen tasapaino paranee koko maan kehitystä seuraten kaikissa kokoryhmissä. Toiminnan ja investointien rahavirta (rahoituksen tasapaino) vaihtelee tarkasteluvuosina kuntakokoryhmittäin merkittävästi. Ennusteen mukaan toiminnan ja investointien rahavirta olisi negatiivinen kaikissa kokoryhmissä tulevina vuosina. Rahoituksen tasapaino heikkenee eniten pienissä kuntakokoryhmissä. Tässä ryhmässä verorahoituksen kasvu on pientä, eikä se riitä kattamaan arvioitua toimintakatteen heikentymistä. Suurin tuloveroprosentin laskennallinen verojen korotuspaine olisi koko tarkasteluajanjakson alle 6 000 asukkaan kokoryhmässä. Myös muissa kuntaryhmissä olisi veroprosentin korotuspaineita.

Lähteet: Kuntatalousohjelma 2020 –2023 Syksy 2019, VM:n julkaisuja – 2019: 52, 7.10.2019

1.3. Hyvinvoiva ja elinvoimainen Evijärvi kuntastrategia 2025

Evijärvellä asioiden valmistelun, päätöksenteon ja toteuttamisen pohjana toimii kuntalain mukaisesti kuntastrategia. Hyvinvoiva ja elinvoimainen Evijärvi-kuntastrategia 2025 hyväksyttiin valtuustossa kesäkuussa 2016.

Kuntastrategian **vision** mukaan Itseään suurempi kunta - Evijärvi tarjoaa

- vireän, viihtyisän sekä turvallisen elinympäristön luonnon ja vesistöjen äärellä
- hyvää elämää tukevat palvelut
- aktiivisen ja yritteliään toimintaympäristön

Nämä yhdessä laadukkaan toiminnan ja tasapainoisen kuntatalouden kanssa mahdollistavat itsenäisen Evijärven kunnan vetovoimaisuuden, elinvoiman ja menestyksen tulevaisuudessa.

Kuntastrategian **missiossa** on määriteltä, että Itsenäisenä Evijärvi voi parhaiten päättää mikä on kunnalle ja kuntalaisille parhaaksi – kunnan kokonaisuus hahmotetaan ja sitä edistetään yhteistoiminnan sekä harkitun päätöksenteon perustana. Evijärvi edistää kunnan elinvoimaa, terveyttä ja hyvinvointia sekä yrittämisen edellytyksiä. Itsenäisenä kuntaa kehitetään yhteistyössä haluttuun suuntaan - kunnan toimintoja ja palvelurakenteita uudistetaan nykyisillä ja uusilla toimintatavoilla. Kehittämistä toteutetaan joustavasti hallitun uusiutumisen ja yrittäjämäisyyden tukemana.

Evijärven kunnan **tulevaisuuden strategiset painopistealueet ja päämäärät** ovat:

- Talous: Vakaa ja tasapainoinen kuntatalous
- Palvelut: Ennakoivat, uudistuvat ja laadukkaat palvelut kustannustehokkaasti
- Elinkeinot ja elinvoima: Kilpailukykyinen ja vetovoimainen toimintaympäristö
- Asuminen ja hyvinvointi: Turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Strategia ohjaa kunnan taloutta, toimintaa ja kehittämistä sekä asioiden valmistelua ja päätöksentekoa. Näiden kaikkien tulee pohjautua kuntastrategian linjauksiin, painopisteisiin ja tavoitteisiin. Kuntastrategia on ohjannut myös talousarvion laadintaa. Kuntastrategiaa ja sen linjauksia toteutetaan lisäksi toimenpideohjelmalla (TPO). Kuntastrategian toista toimenpideohjelmaa toteutettiin vuosina 2018–2019. Toimenpideohjelmat ovat toteutuneet hyvin. Kolmas ohjelma valmistellaan alkuvuonna 2020.

Kunnanhallitus on nimennyt 28.8.2017 (§ 196) kuntastrategian ohjausryhmän, jonka tehtävä on seurata ja arvioida strategian toteutumista sekä raportoida siitä hallitukselle ja valtuustolle. Lisäksi ohjausryhmä valmistelelee TPO:t hallituksen hyväksyttäväksi.

1.4. Evijärven väestö ja työllisyys

Evijärven asukasluku 31.12.2018 oli 2.473. Ennakkoväkiluku lokakuun 2019 lopussa oli 2.432. Kunnan väestöstä 16,1 % kuuluu ikäluokkaan 0-14 v., 9,1 % luokkaan 15–24 v., 19,4 % luokkaan 25–44 v., 28,0 % luokkaan 45–64 v. ja 27,5 % ikäluokkaan yli 64 v. Yli 64 vuotiaiden osuus väestöstä nousee. Nousu on ollut viime vuosina 0,5-1 %/vuosi.

Tilastokeskus julkaisi väestöennusteen 30.9.2019:

2019enn	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2030	2035	2040
2430	2385	2342	2300	2260	2223	2187	2018	1880	1774

Väestöennusteen mukaan Evijärven väkiluku laskee tulevina vuosina. Samoin kuin lähialueen kuntien väkiluku laskee. Kasvu Suomessa keskittyy suurimmille kaupunkiseuduille. Evijärvellä väestö vähenee ja vanhenee hiljalleen. Palvelut tulee mitoittaa kunnan muuttuvan väestömäärän ja –rakenteen mukaan.

Pohjanmaalla on pitkät ja vahvat perinteet yrittäjyyteen. Evijärvelläkin pohjalainen yrittäjyys on voimissaan. Kunnassa on paljon yrittäjiä ja yrityksiä suhteessa kunnan väkilukuun. Meillä on erityisen vahvaa pienyrittäjyyttä. Yrittäjyydellä ja elinkeinoilla on iso merkitys kunnille ja koko Suomelle. Yrittäjyys luo merkittävästi positiivisia seurannaisvaikutuksia kuntaan. Yrittäjyys luo työtä ja toimeentuloa yrittäjälle sekä työpaikkoja, palveluita ja veroeuroja kuntaan.

Työpaikoista palvelualalla on reilut puolet, alkutuotannossa reilu neljännes ja jalostuksessa reilu viidennes. Merkittävin yksityinen työllistäjä ja yhteisöverojen maksaja on Ateno Oy. Maatalous ja alkutuotanto ovat tärkeitä toimialoja. Iso ala Evijärvellä on turkistarhaus, joka tuo työtä ja toimeentuloa suoraan ja välillisesti merkittävälle joukolle.

Työllisyys on Evijärvellä hyvällä tasolla ja se on kehittynyt viime vuosina hyvin. Kunnan työttömyysaste on maakunnan paras. Lokakuun 2019 lopun työttömyysaste on erittäin matala 3,4 %. Työttömyys on laskenut reilusti vuoden 2018 lopusta (6,6 %). Myös Suomen tasolla työttömyysaste on erittäin hyvää tasoa. Vahva yrittäjyys ja hyvä työllisyys luovat edellytykset suotuisalle kuntataloudelle sekä elinvoimalle ja hyvinvoinnille.

1.5. Talousarvionäkymät vuoteen 2020

Yleinen ja kuntien taloustilanne sekä toimintaympäristö huomioiden Evijärven kunnan taloustilanne on kohtuullinen. Kunta teki neljä ylijäämäistä tilinpäätöstä vuosina 2014–2017. Vuoden 2018 tilinpäätös oli alijäämäinen. Samoin näyttää käyvän myös 2019, eikä alijäämäistä talousarviota saada käännettyä plussalle.

Kuluvan vuoden 2019 talousarvio on 169 310 euroa alijäämäinen. Elokuun lopun tilanteessa vuosi on toteutunut noin 200 000 euroa talousarviota huonommin. Verotuloja on kertynyt noin 260 000 euroa arvioitua vähemmän. Tämä trendi on valtakunnallinen ja johtuu pitkälti verokorttiuudistuksesta sekä tulorekisteriongelmista. Elokuun lopun tilanteesta tehdyn arvion mukaan tilinpäätöksestä 2019 muodostuu talousarviota jonkin verran enemmän alijäämäinen, noin -250–500 t€ loppuvuoden toteumasta riippuen.

Kunnanhallituksen hyväksymässä tulevan vuoden talousarvion valmisteluohjeissa talousarvion laadintatavoitteiksi on asetettu:

- Tavoitteena on että talous on tasapainoinen koko suunnitelmakauden ja vuosina 2020–2022 saavutetaan ylijäämäinen tulos.
- Toimintamenojen kasvu pois lukien henkilöstömenot on korkeintaan 0,5 %. Toimintamenoihin arvioidaan henkilöstömenojen kasvuksi 1,5 % sekä huomioidaan kiky-sopimuksen vaikutus ja eläkemaksut.

Vuosi 2020 on alijäämäinen. Menot ovat tuloja suuremmat. Valmistellussa vuoden 2020 talousarviossa **vuosikate** on -401.680 €. Poistojen (659.360 €) jälkeen **tilikauden tulos** on - 1.061.040 €. Suuri investointipanostus kasvattaa poistoja sekä lainamäärää. Poistot kasvavat noin 60 t€ ja huonontavat tilikauden tulosta.

Asetettuihin valmistelutavoitteisiin ei päästy. Kunnan talous ei yllä suunnittelukaudella ylijäämäiseksi. Toimintamenojen kasvu kokonaisuutena on 6,6 %. Kunnan oman toiminnan toimintamenot kasvavat 3,7 % ja ilman kuntoilukeskus-avustusta (148 t€) kasvu on 1,8 %. Valmistelutavoitteiden asettamisen jälkeen talousarvion valmistelutilanne muuttui huomattavasti laadintavoitteiden asettamisajankohtaa negatiivisemmaksi. Tulopuoli on pienentynyt elokuun tilanteesta noin 750 t€ ja menopuoli kasvanut raamista 1,17 M€. Näillä parametreillä olisi päästy reilusti ylimääräiseen tulokseen.

Tulot kertyvät verotulo- ja valtionosuuksista, sijoitustuotoista ja toimintatuotoista. Tuloja kertyy yhteensä 19,228 M€. Taloussuunnitelmassa 2020 tuloja on arvioitu 19,096 M€. Tuloja kertyy ennusteiden mukaan 334 t€ kuluvaan vuoteen enemmän ja reilut 100 t€ taloussuunnitelmaa enemmän. Valtionosuudet nousevat 372 t€ tästä vuodesta. Verotulosten kasvu reilut 100 t€ (+1,4 %) on hyvästä työllisyystilanteesta huolimatta hidasta.

Menot nousevat reilusti kuluvaan vuodesta. Toimintamenot ovat yhteensä 19,63 M€, jossa on nousua vuodesta 2019 noin 1,2 M€. Ostopalveluiden osuus kokonaismenoista on 58 % ja kunnan oman toiminnan osuus noin 42 %. Henkilöstökuluihin on huomioitu palkkojen sopimuskorotukset, joista seuraa arviolta 1,5 % nousu henkilöstökuluihin

Taloussuunnitelmaan 2020 kirjatut tulot ylittyvät mutta tulojen kasvu ei kata menojen nousua. Käyttötalouden menoissa erityisesti SOTE-kuluissa on iso nousu (909 t€) vuodelle 2020. Talousarviovalmistelussa taloutta on tasapainotettu mahdollisuuksien mukaan: omien toimintojen osalta tuloja on lisätty ja menoja karsittu.

Kertyneet ylijäämät ovat kunnan talouden perusta. Kunnalla ei ole pitkäaikaista lainaa. Vuoden 2018 tilinpäätöksessä kunnan taseessa on merkittävästi ylijäämää 4,176 M€. Näin ollen vuosille 2020–2022 ei ole pakollista suunnitella ylijäämäisiä vuosia. Alijäämäiset vuodet syövät kunnan kertynyttä ylijäämää ja vuodesta 2020 näyttää olevan tulossa kolmas peräkkäinen alijäämäinen tulos.

Taloussuunnitelman verotulot on arvioitu Kuntaliiton veroennusteen mukaisesti ja valtionosuudet laskentateknisenä oletuksena yleisen valtionosuuksien kasvuennusteprosentin 4,2 % mukaisesti. Suunnitelmavuodet ovat myös alijäämäisiä mutta vuotta 2020 paremmin tasapainossa. Suunnitelmavuosina tulee toimia niin, että talouden parempi tasapaino vuosina 2021 ja 2022 varmistetaan käytännössä.

Investoinneilla Evijärvi rakentaa vahvasti tulevaisuutta. Tulevina vuosina on merkittävästi investointeja. Suunnittelukauden investoinnit ovat yhteensä lähes 8 M€. Vuoden 2020 investointimenot ovat yhteensä 2,728 M€. Vuoden 2020 suurimmat investoinnit ovat päivähoitorakentaminen (1 M€), Antinrinteen/terveyskeskuksen saneeraus (500 t€) sekä vesijohtoverkoston peruskorjaus/runkolinjojen uusiminen (400 t€). Sisäliikuntatilan laajentaminen (1,25 M€) jakautuu vuosille 2020–2021. Viime vuosina kunnassa on panostettu liikuntapaikkoihin, jonka osalta vuonna 2020 on toteutuksessa mm. luontoliikuntareitin toteutus. Evijärven kunnostushankkeella (50 t€), jolla parannetaan pitkäjänteisesti järven kuntoa, lisätään hyödynnettävyyttä ja viihtyisyyttä. Investoinneilla luodaan kuntaan elinvoimaa ja hyvinvointia sekä vähennetään kertynyttä korjausvelkaa.

1.6. Kuntaa kehittävä ja tulevaisuuspainotteinen talousarvio

Vuoden 2020 talousarviolla jatketaan viime vuosien tapaan kuntastrategian mukaisella aktiivisen toiminnan ja kehittämisen polulla. Kunnassa on saatu aikaan paljon positiivista. Evijärvellä jatketaan strategian mukaisesti aktiivista työtä asukasluvun positiivisen kehityksen, elinvoiman ja hyvinvoinnin eteen. Strategian painotukset, tavoitteet ja toimenpiteet antavat hyvän pohjan tälle työlle sekä tulevaisuuden rakentamiselle.

Talousarviolla luodaan edellytyksiä hyvälle toiminnalle ja kehittämiselle sekä kuntatalouden tasapainolle. Evijärven taloustilanne verrattuna moniin pieniin kuntiin on kohtuullinen. Taloustilanne on mahdollistanut toiminnan ja palveluiden kehittämisen. Kunnan yleisen kehittämisen ohella talousarvioon on varattu rahaa kuntastrategian toteutukseen. Tällä rahalla toteutetaan mm. toimenpideohjelman toimenpiteitä. Yhtenä toimenpiteenä on kylien kehittämisraha, jolla kehitetään koko kuntaa ja kaikkia kyliä.

Kunnan talous ei ole tasapainossa, menot ovat tuloja suuremmat. Oma toimintaa sopeuttamalla taloutta ei saada tasapainoon nykyisillä tuloilla ja nykyisellä palvelu-, toiminta- ja kulurakenteella. Talouden tasapainottamiseksi käydään läpi toiminta ja palvelurakenne. Tulee tehdä arvovalintoja siitä mihin panostetaan ja miten panostus rahoitetaan. Vuonna 2020 valmistellaan talouden tasapainottamisohjelma, jonka laatimiseen nimetään alkuvuodesta hallituksessa alkuvuodesta talouden tasapainottamistyöryhmä.

Kunta tuottaa tärkeitä ja laadukkaita palveluita. Panostus elinvoimaan ja toimintaan sekä kuntalaisten hyvinvointiin näkyy selkeinä panostuksina talousarviossa. Kunnassa toimitaan vajaan 90 hengen pienellä henkilöstöllä. Koko henkilöstö tekee oman tärkeän osansa kunnan toiminnoista ja palveluista työtehtäviensä mukaisesti. Viime vuosina kunnan henkilöstöä on vahvistettu täsmärekrutoinneilla. Hallintoon on palkattu kehittäjäkoordinaattori, sivistystoimeen liikunnan ja vapaa-ajan ohjaaja, kaksi Ankkuri-ohjaajaa sekä koulusihteeri. Teknisen toimen henkilöstöä on vahvistettu rakennusmestarilla.

SOTE-palvelut ovat iso ja tärkeä osa kunnan toimintaa ja peruspalveluita. Ne luovat kuntalaisille terveyttä ja hyvinvointia. SOTE-palvelut tuotetaan ostopalveluina. Kuntayhtymä Kaksineuvoinen tuottaa perusterveydenhuollon palvelut ja Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri erikoissairaanhoidon palvelut. SOTE-palvelut muodostavat isoimman kuluerän kunnan talousarviossa. SOTE-kustannukset ovat isossa kasvussa vuonna 2020.

Evijärvellä kunta tekee hyvää ja tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Aktiivinen yhteistyö sekä kumppanuudet luovat hyvän pohjan koko kunnan menestykselle. Evijärven vahva yhteisöllisyys, osallisuus ja yritteliäisyys tuovat hyvinvointia ja elinvoimaa kaikille. Kaikki yhteistyökumppanit ja palveluiden tuottajat tuovat oman merkittävän panoksensa ja tekevät tärkeää työtä koko itseään suuremman kunnan Evijärven hyväksi!

Luottamushenkilöt ovat keskeisessä osassa rakentamassa edellytyksiä Evijärven kunnan suotuisalle tulevaisuudelle. Vastuullisessa kuntataloudessa täytyy tehdä myös ikäviä päätöksiä talouden tasapainottamiseksi. Tehtävässä on tärkeää muistaa kunnan kokonaisuus sekä tasapainottaa päätöksenteossa kunnan taloutta ja toimintaa.

Evijärvellä on edellytykset menestyä myös tulevaisuudessa kun muistetaan tiivis taloudenpito ja sen ohessa tehdään aktiivisesti töitä elinvoiman ja kuntalaisten hyvinvoinnin eteen hyvässä yhteistyössä kaikkien toimijoiden kesken.

2. KESKEISET TULO- JA MENOKOHDAT VUONNA 2020

Kunnan menot koostuvat valtaosin toimintakuluista. Toimintakulut ovat yhteensä 19 629 915 €, joka on 1 165 635 € (+6,3 %) enemmän kuin vuoden 2019 talousarviossa. Vuoden 2018 toteumaan nähden kasvua on noin 6,6 prosenttia. Seuraavien sivujen taulukoista näkyy toimintakulujen jakaumaa omien palveluiden ja ostopalveluiden kesken, toimialoittain sekä menolajeittain.

Kunnan omista toiminnoista suurin toimiala on sivistystoimi, jonka toimintamenot ovat 5,265 M€ (+1,8 %). Tekninen toimi sisältää yhdyskuntapalvelut sekä vesihuoltolaitoksen. Yhdyskuntapalveluissa toimintamenot ovat 1,666 M€ (+2,0 %). Vesihuoltolaitoksen toimintamenot ovat 509 t€ (+5,1 %). Yleishallinnon toimintakulut ovat yhteensä 851 t€, jossa nousua 144 t€ (+20,4 %). Nousua selittää vuoden 2020 avustuksen osuus kuntolakeskuksesta 148.221 €. Ilman avustusta yleishallinnon toimintakulut laskisivat.

Suurin nousu toimintakuluissa on terveydenhuollossa, jonka toimintamenot ovat 5,915 M€ ja nousu 537 t€ (+10,0 %) ja sosiaalitoimessa, jonka toimintamenot ovat 5,236 M€ ja nousu 372 t€ (+7,6 %). SOTE-kulut nousevat yhteensä 909 t€. Suurin nousu on ikäihmisten palveluissa (+559 t€).

Tulopuoli koostuu pääosin toimintatuotoista, verotuloista, valtionosuuksista ja rahoitustuotoista. Vuonna 2020 toimintatuottoja arvioidaan saatavan 1 652 870 euroa. Toimintatuotot kasvavat 22 t€ (+1,3 %) vuoden 2019 talousarviosta. Toteuma tilinpäätöksessä vuonna 2018 oli 1 829 149 €.

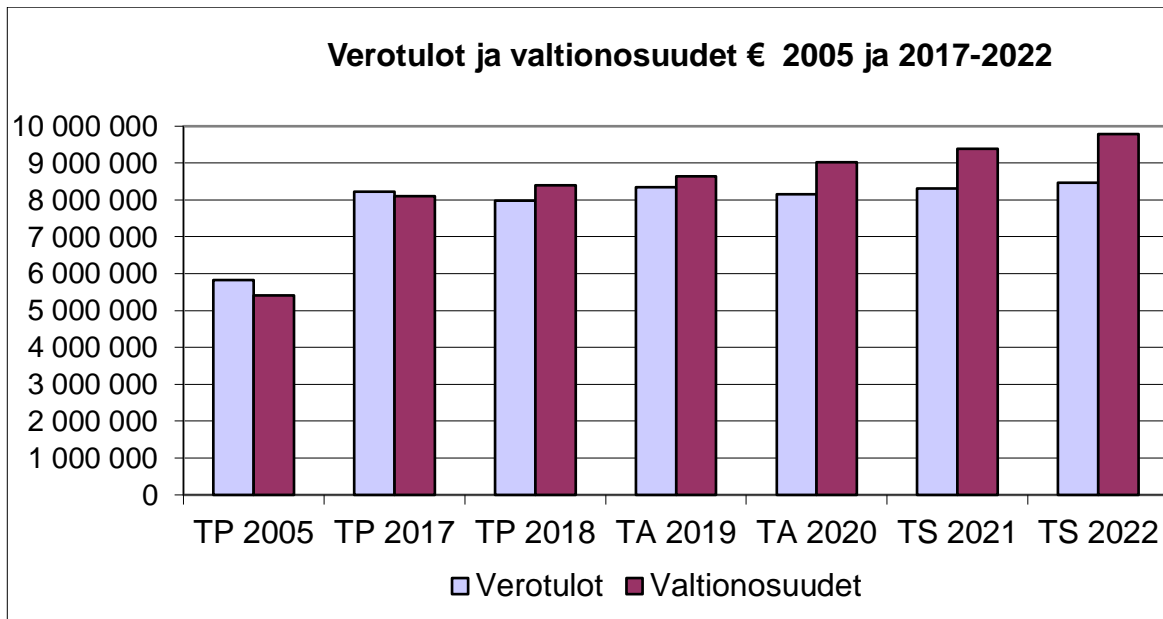
Evijärven kunnan verotulot on arvioitu Kuntaliiton ennusteen mukaisesti. Tuorein Kuntaliiton marraskuun verotuloennuste arvioi Evijärvellä kertyvän vuonna 2020 verotuloja 8,159 M€. Kuluvan vuoden arvioitu verokertymä on 8,047 M€, verotulot kasvavat tästä vuodesta reilut 100 t€ (+1,4 %). Taloussuunnitelmaan on vuodelle 2020 kirjattu verotuloja 8,501 M€. Taloussuunnitelmassa verotuloja on noin 340 t€ ennustetta enemmän.

Kunnan tuloveroprosentti on 21,5 % ja yleinen kiinteistöveroprosentti on 1,00 %. Muutoin verotussarja menee seuraavasti: vakinainen asunto 0,65 %, muu asuinrakennus 1,15 %, voimalaitokset 3,10 % ja yleishyödylliset yhteisöt 0,00 %.

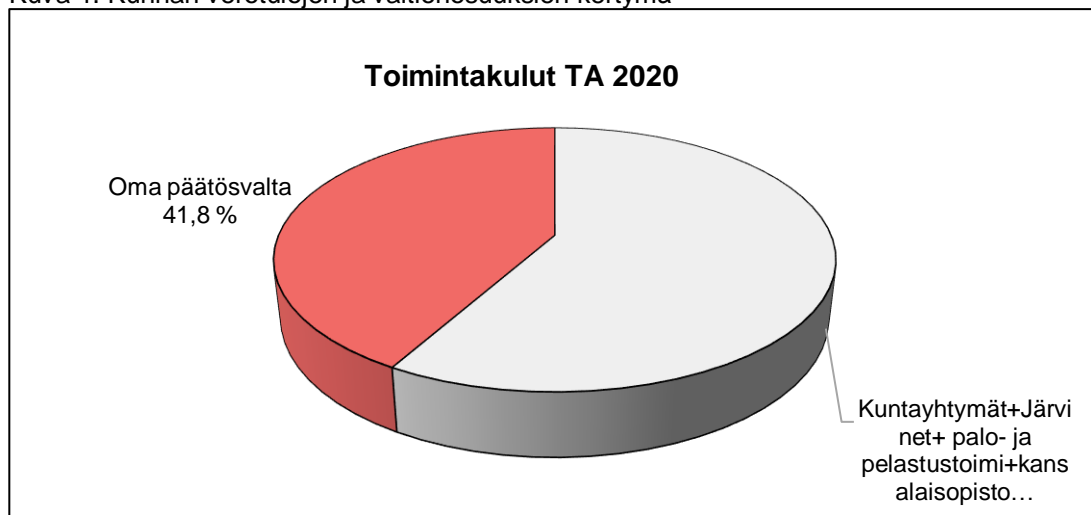
Viimeisin lokakuun Kuntaliiton valtionosuusennuste 2020 arvioi Evijärven valtionosuudeksi 8,996 M€. Talousarvioon on arvioitu valtionosuuksia vuodelle 2020 9,016 M€. Vuoden 2019 talousarvion taloussuunnitelmavuodelle 2020 valtionosuuksia on arvioitu 8,66 M€. Valtionosuuksia kertyy ennusteen mukaan reilut 300 t€ taloussuunnitelmaa enemmän. Valtionosuudet kasvavat 372 t€ (+4,3 %) vuodesta 2019. Talousarviossa 2020 verotulot ovat 855 t€ valtionosuuksia pienemmät.

Kunnan omaisuus on sijoitettu kunnan sijoitustoiminnan perusteiden mukaisesti hajautetusti kahdelle salkunhoitajalle. Rahoitustuottoja on talousarvioon kirjattu vuodelle 2020 yhteensä 400 000 euroa. Tämä koostuu korkotuotoista ja muista rahoitustuotoista.

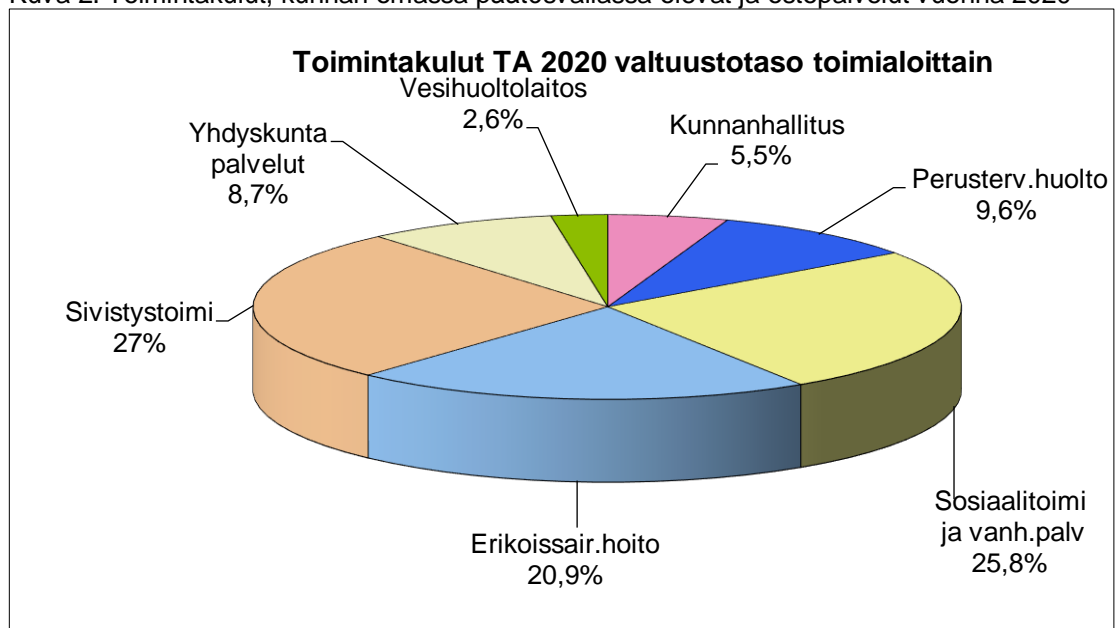
Kunta saa talousarvion mukaan tuloja yhteensä 19 228 235 M€. Taloussuunnitelmassa vuodelle 2020 tuloja on kirjattu 19,096 M€. Tuloja kertyy ennusteiden mukaan vuonna 2020 reilut 100 t€ taloussuunnitelmaa enemmän ja 333 565 € kuluva vuotta enemmän.

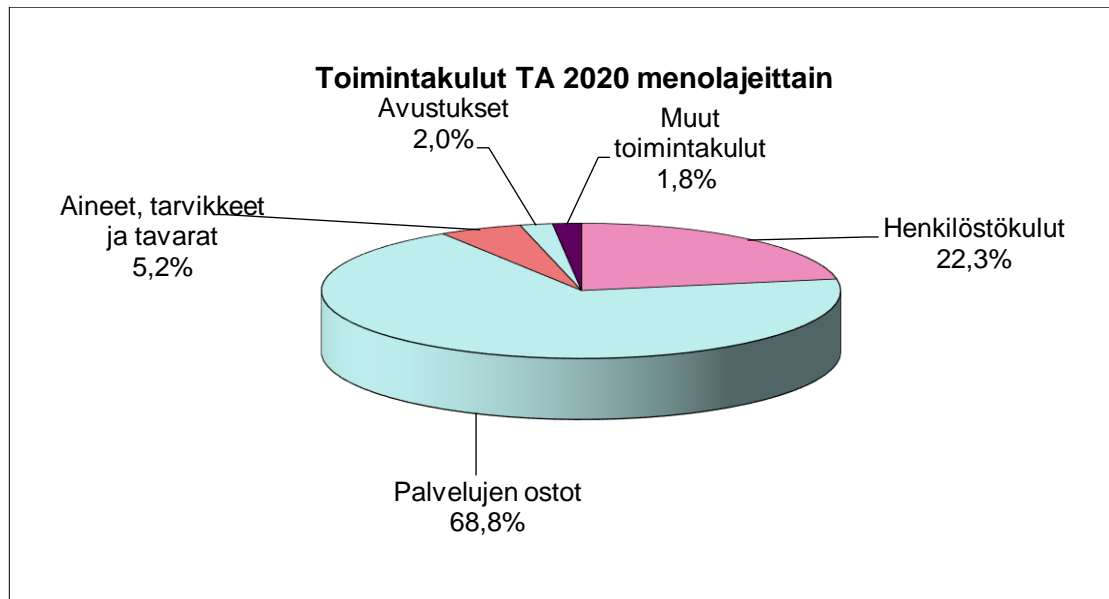
Kuva 1. Kunnan verotulojen ja valtionosuuksien kertymä

Kuva 2. Toimintakulut, kunnan omassa päätösvallassa olevat ja ostopalvelut vuonna 2020

Kuva 3. Toimintakulut toimialoittain talousarvio 2020

Kuva 4. Toimintakulut menolajeittain talousarvio 2020

Talousarvio-osat yhteensä

Käyttötalous*	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	-17 821 187	-18 747 632	-18 476 880	-19 643 215	-19 784 900	-20 087 000
Tulot	18 537 639	18 226 489	18 907 270	19 241 535	19 747 000	20 303 500
Netto	716 452	-521 143	430 390	-401 680	-37 900	216 500
Investoinnit						
Menot	-424 462	-956 086	-2 428 000	-2 728 000	-2 910 000	-1 780 000
Tulot	73 681	168 897	15 000	15 000	15 000	15 000
Netto	-350 781	-787 189	-2 413 000	-2 713 000	-2 895 000	-1 765 000
Rahoitusosa**						
Menot	0	0	0	0	0	0
Tulot	956 842	556 945	1 587 000	3 117 150	2 938 800	1 552 400
Netto	956 842	556 945	1 587 000	3 117 150	2 938 800	1 552 400
Menot yhteensä	-18 245 649	-19 703 718	-20 904 880	-22 371 215	-22 694 900	-21 867 000
Muutos %	-5,08	7,99	14,57	7,01	8,56	-2,25
Tulot yhteensä	19 568 162	18 952 331	20 509 270	22 373 685	22 700 800	21 870 900
Muutos %	1,80	-3,15	4,81	9,09	10,69	-2,25
Netto	1 322 513	-751 387	-395 610	2 470	5 900	3 900

* Käyttötalouden menot sisältävät toimintakulut ja rahoituskulut, tulot sisältävät toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet ja rahoitustuotot.

** Rahoitusosa sisältää antolainojen lisäykset ja vähennykset, sekä pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ja vähennyksen.

3. TALOUSARVION SITOVIUS

Talousarviossa hyväksytään bruttotulot ja bruttomenot.

Käyttötalouden osalta menomäärärahat ovat sitovia bruttomääräisinä

- valtuustoon nähden kunnanhallitus- ja lautakuntatasolla,
- lautakuntaan nähden vastuualuetasolla ja vastuualueiden välillä.

Muiden määrärahojen kuin palkkojen, palkkioiden ja henkilöstösivukulujen siirrosta tilitasolla päättää osastopäällikkö. Henkilöstökuluihin varattuja määrärahoja ei saa käyttää muihin tarkoituksiin.

Investointiosa on sitova valtuustoon nähden hankkeittain, paitsi kaavateiden rakentamiseen ja päällystämiseen varattu määräraha on sitova kokonaissummana.

Talousarviovuoden aikana menojen mahdollisesti ylittyessä lautakuntatasolla, valtuustolle on esitettävä ylitysoikeudet ennen talousarviovuoden loppua. Mahdollisuuksien mukaan ylitykselle on esitettävä kate.

Kunnanhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelman sa valtuuston myöntämien määrärahojen mukaisesti.

Talousarvioon varattujen määrärahojen käytöstä päättää kukin viranhaltija hallintosäännössä annetun päätösvallan mukaisesti.

4. KÄYTTÖTALOUSOSA

Valtuustotason euromääräiset taulukot on merkitty paksunnettuna. Muut taulukot ovat informaatiotietoa. Laskettaessa tunnuslukuja €/asukas, asukaslukuna on käytetty vuoden väestömääriä 31.12. tilanteen mukaisesti.

Asukasluku	2017	2018	2019 (ennuste)	2020 (ennuste)	2021 (ennuste)	2022 (ennuste)
Yhteensä	2499	2473	2430	2385	2342	2300
0-24 vuotiaat	627	621	602	583	569	556
25-64 vuotiaat	1207	1172	1132	1105	1072	1044
65 -> vuotiaat	665	680	696	697	701	700

4.1 KUNNANHALLITUS

4.1.1 Yleishallinto

Yleishallinnon tehtävänä on luoda edellytykset luottamushenkilöhallinnon toimivuudelle, kunnan palvelujen järjestämiselle, hyvälle henkilöstöhallinnolle ja talouden hoidolle.

Yleishallinto sisältää vaalit, tilintarkastuksen, valtuuston, kunnanhallituksen, keskuhallinnon, henkilöstöhallinnon, muun yleishallinnon. Yleishallinnon alle on varattu määräraha kuntastrategian toteutukseen 25 000 €. Lisäksi vuonna 2020 jatkuvaan kiertoliittymän suunnittelun kustannuksiin on varattu määrärahaa. Kunta on sitoutunut maksamaan puolet kiertoliittymän suunnittelusta ja ELY-keskus maksaa loppuosan suunnittelusta. Henkilöstön kouluttautumiseen on erikseen varattu 5 600 €. Yleishallinnon alle on varattu avustuksiin vuoden 2020 osuus kuntoilukeskuksen avustuksesta (148 t€).

Luottamushenkilöhallinnon tavoitteena on talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella edelleen talouden tasapainottaminen oman toiminnan kautta, sekä palveluja tuottavien kuntayhtymien ja yhdistysten kanssa. Talouden tasapainottamisen ohella tulee muistaa kunnan kehittämiseen tähtäävät toimenpiteet. Talouden tasapainottamisessa tulee huomioida menokuri: menojen vähentäminen ja menokasvun hillitseminen, sekä tulojen lisääminen.

Etelä-Pohjanmaan liiton menoihin on varattu 37 040 €.

YLEISHALLINTO	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	-620 102	-707 360	-851 390	-707 400	-707 400
Toimintatuotot	21 456	23 480	16 480	16 500	16 500
Toimintakate	-598 646	-683 880	-834 910	-690 900	-690 900
Toimintakate € / asukas	242 €	274 €	350 €	295 €	300 €

Sisäiset erät	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	-57 244	-54 670	-51 720	-51 700	-51 700
Toimintatuotot	10 408	9 500	9 500	9 500	9 500
Toimintakate	-46 836	-45 170	-42 220	-42 200	-42 200

4.1.2 Muut palvelut

Muut palvelut sisältävät Evijärven kunnan elinkeinopalvelut, joilla kunta pyrkii kuntastrategian mukaisesti vahvistamaan ja monipuolistamaan Evijärven elinkeinorakennetta sekä kehittämään nykyisiä ja uusia elinkeinoja sekä edistämään työllisyyttä ja yritteliäisyyttä. elinkeinotoimen alle on varattu myös kylien kehittämisrahan määräraha.

Kuntastrategian mukaiset päätavoitteet elinkeinojen ja elinvoiman osalta ovat: liike-elämän ja kunnan yhteistyötä sekä vuoropuhelua ylläpidetään aktiivisesti, kunta luo edellytyksiä yrittäjyydelle ja kannustaa yrittäjiä menestykseen ja että maapolitiikka, kaavoitus, maankäytön suunnittelu, tilaratkaisut, hankintatoimi sekä yrittäjäystävällinen päätöksenteko tukevat elinkeinojen ja elinvoiman kehittämistä.

Näiden päätavoitteiden toteuttamiseksi Evijärven kunta toimii tiiviissä yhteistyössä yrittäjien, järjestöjen ja lähikuntien kanssa. Eriyisen hyvää ja tiivistä yhteistyötä kunta tekee Evijärven yrittäjien kanssa. Kunnalla ja yrittäjillä on vuosittain monia yhteisiä tapaamisia ja tilaisuuksia, mm. yrittäjien ja kunnan aamukahvit.

Kuntaa kehitetään aktiivisesti mm. Aisaparin kautta haettavilla hankkeilla, hankeyhteistyöllä ja kylien kehittämisrahalla. Evijärvi ja Lappajärvi jatkavat yhteistyössä Majakkatyöllistämiprojektia. Kylien kehittämisrahan tavoitteena on vireyttää sekä aktivoida kyliä ja kuntalaisia sekä kehittää koko kuntaa ja kaikkia kyliä. Kylien kehittämisraha toimii osallistavan budjetoinnin tapaan, toimijoilta tulee ehdotuksia ja kunta päättää toteutettavista asioista varatun määrärahan puitteissa.

Elinkeinoelämän kehittämisen tavoitteena on saada Evijärvelle uusia yrittäjiä sekä tukea jo olemassa olevien yritysten kasvua ja kehitystä. Panostuksina elinkeinojen kehittämiseen kunta on uusyrityskeskus Neuvoa-antavan, Yrityskummien sekä Viexpon jäsenkunta. Näistä aloittavat ja jo toimivat yritykset saavat yritysneuvontaa toimintansa tueksi.

Kuntaa kehitetään myös useilla menossa olevilla kehittämishankkeilla. Elinkeinotyöryhmä jatkaa työtään kunnan elinvoimaisuuden ja elinkeinoelämän kehittämiseksi. Evijärven yrittäjillä, MTK:lla ja Evijärven turkistarhaajilla on edustus elinkeinotyöryhmässä.

Vuodelle 2020 on tehty seuraavat määrärahavaraukset elinkeinopalveluiden alaisiin projekteihin ja hankkeisiin:

- Kylien kehittämistä 30.000 €
- Aisaparin kuntarahoitus 5 €/asukas (noin 12.200 €) ja lisäkehityksen rahoitus 3817,82 €
- Evijärven ja Lappajärven yhteinen Majakka-työllistämishanke noin 8.825 €
- EPA-net-korkeakoulun koordinaation rahoitus 3.454 €
- Etelä-Pohjanmaan maakuntakorkeakoulu 3.100 €
- Etelä-Pohjanmaan yrittäjien omistajanvaihdospalvelu 844 €
- Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistyksen (EPKY) kehityshankkeet:
 - o Elintarvikekehityksen professuurin rahoitus 290 €
 - o Ruokaketjun kestävän uudistumisen tutkimusjohtajan rahoitus 200 €

Lisäksi tähän kohtaan on varattu sitomaton määräraha mahdollisen maakunnallisen SOTE-valmistelun sekä elinkeinotoiminnan palveluihin/hankkeisiin 5 000 €.

Evijärvi on mukana seuraavissa elinkeinotoimeen liittyvissä projekteissa, joista ei makseta kuntarahaa:

- Työ etsii tekijäänsä (hallinnoija JPYP)
- Kraatterijärven Geopark UNESCO:n statukselle (hallinnoija Lappajärven kunta)
- Hallitukset Töihin! (hallinnoija Etelä-Pohjanmaan kauppakamari)

Muut palvelut kohtaan on tehty määrärahavaraus seuraavista jäsenmaksuista:

- Uusyrityskeskus Neuvoa-antava 0,85 €/asukas (noin 2.075 €)
- Kraatterijärven toimijat ry 1.200 €
- Suomen Yrityskummit 450 €

Elinkeinotoimen alle on varattu myös nuorten kesätyöllistämistukeen 2 000 €. Kunta myöntää tukea evijärveläisille yrityksille paikkakunnan nuorten työllistämiseen enintään 200 euroa/nuori.

Kauhavan kaupunki on tuottanut maaseutuhallinnon palvelut vuodesta 2013 alkaen. Vuoden 2020 määräraha on 36 000 €. Elinkeinotoimen menokohta sisältää myös toimistojen jaettavia kustannuksia.

MUUT PALVELUT	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	-205 699	-227 680	-212 680	-212 700	-212 700
Toimintatuotot	29 213	25 750	29 050	29 100	29 100
Toimintakate	-176 486	-201 930	-183 630	-183 600	-183 600

Sisäiset erät	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	0	0	0	0	0
Toimintatuotot	56 735	66 170	64 650	64 600	64 600
Toimintakate	56 735	66 170	64 650	64 600	64 600

Valtuustotason tavoitteet:

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Vakaan ja tasapainoisen kuntatalouden varmistaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Suunnitelmallisella ja kustannustehokkaalla toiminnalla varmistetaan tasapainoinen kuntatalous - Talouden vuosikellon mukainen toiminta, sekä kattava ja säännöllinen talousraportointi - Taloudellisesti kestävä investointiohjelma, jossa huomioidaan myös hankkeiden käyttökustannukset - Talouden tasapainottamisohjelman laadinta 	<ul style="list-style-type: none"> - Suunnittelukaudella tilikauden tulos ylijäämäiseksi - Talousraportoinnin toteutuminen - Investointien toteutumisen seuranta talousraportoinnin yhteydessä - Hyväksyty talouden tasapainottamisohjelma
Omistajapolitiikan ja konserniohjauksen tehostaminen ja varmistaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Kunnan edustajat toimivat edustamissaan orgaaneissa aktiivisesti kunnan kokonaisuuden mukaisesti - Kunnan edustajat informoivat kuntaa konserniohjeen mukaisesti yhteisön toiminnasta sekä noudattavat mahdollisia erikseen annettavia ohjeita - Toiminnan mittareiden kehittäminen kaikilla toimialueilla ja kuntakonsernissa - Omistajapoliittisten ohjeiden valmistelu 	<ul style="list-style-type: none"> - Vastuulliset edustajien valinnat sekä sujuva tiedonkulku - Selkeät ja halutun tavoitteen saavuttamista tukevat mittarit - Omistajapoliittisten ohjeiden hyväksyminen valtuustossa
Laadukas asioiden valmistelu ja päätöksenteko	<ul style="list-style-type: none"> - Asioiden huolellinen valmistelu sekä laadukas ja oikeellinen päätöksenteko - Asianhallintaohjelmiston käyttöönotto päätöksenteon tueksi 	<ul style="list-style-type: none"> - Valituselimissä kumoutuneiden päätösten määrä - Käyttöön otetun asianhallintaohjelmiston hyödyntäminen
Kuntastrategian toteuttaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Kuntastrategian linjausten huomioiminen valmistelussa ja päätöksenteossa - Strategiaa toteutetaan päätöksenteossa sekä toimenpideohjelmalla (TPO) - Kuntastrategian ohjausryhmä seuraa ja arvioi strategian toteutumista sekä valmistelee toimenpideohjelman (TPO) hallituksen päätettäväksi 	<ul style="list-style-type: none"> - Strategian toteutuminen ja uuden TPO:n valmistuminen sekä toteutuminen
Aktiiviset ja osallistuvat kuntalaiset	<ul style="list-style-type: none"> - Osallistumismahdollisuuksia on tarjolla kaikenikäisille kuntalaisille - Kylien kehittämisrahalla aktivoidaan koko kuntaa, kaikkia kyliä ja toimijoita - Osallistavan budjetoinnin käytön laajentaminen vuoden 2021 talousarviovalmistelussa 	<ul style="list-style-type: none"> - Toimiva hallitus, valtuusto ja lautakunnat - Kunta mahdollistaa nuorisovaltuuston sekä vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnan - Kunnan ja kylien hankkeet

KUNNANHALLITUS	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	-825 801	-935 040	-1 064 070	-920 100	-920 100
Toimintatuotot	50 669	49 230	45 530	45 600	45 600
Toimintakate	-775 132	-885 810	-1 018 540	-874 500	-874 500

Sisäiset erät	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	-57 244	-54 670	-51 720	-51 700	-51 700
Toimintatuotot	67 143	75 670	74 150	74 100	74 100
Toimintakate	9 899	21 000	22 430	22 400	22 400
Poistot			-5 500	-5 500	-5 500
Vyörytyserät m	-2 685				
Vyörytyserät t	54 906				

4.2 TERVEYDENHUOLTO

Terveydenhuolto sisältää perusterveydenhuollon, ympäristöterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon laskutuksen kustannukset.

Vuoden 2007 alusta Evijärven perusterveydenhuollon palvelut on tuotettu Kuntayhtymä Kaksineuvoisen toimesta. 1.1.2019 alkaen Kuntayhtymän Kaksineuvoisen jäsenkunnat ovat Evijärvi ja Kauhava.

Perusterveydenhuolto sisältää perusterveydenhuollon ostopalvelut 1 710 450 € sekä KuEL-maksuja 81 000 €. Vuoden 2019 talousarviossa vastaavat luvut ovat 1 607 860€ ja 74 000 €.

Perusterveydenhuoltoon sisältyvään ympäristöterveydenhuoltoon on varattu 67 300 €:n määräraha, vuoden 2018 toteuma oli 56 147 €.

Perusterveydenhuollon ostokulut jokaista asukasta kohden tulevat olemaan vuositasolla noin 717 €/asukas ja kuukausitasolle muutettuna noin 60 €/asukas/kk.

PERUSTERVEYDENHUOLTO	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	-1 775 400	-1 748 760	-1 858 750	-1 910 000	-1 945 000
Toimintatuotot					
Toimintakate	-1 775 400	-1 748 760	-1 858 750	-1 910 000	-1 945 000

Evijärven kunta kuuluu jäsenenä Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin, jolta pääsääntöisesti ostetaan erikoissairaanhoidon palvelut. Sairaanhoitopiiri tuottaa maakunnan alueella ensihoitopalvelut. Yksittäisten kuntalaisten erikoissairaanhoidon palveluja ostetaan myös muilta sairaanhoitopiireiltä mm. Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä. Erikoissairaanhoidon sisältää erikoissairaanhoidon 4 022 030 euron palvelujen ostovaruuden ja varauksen KuEL maksuihin 34 500 €.

Vuodesta 2017 alkaen Evijärven kunnan erikoissairaanhoidon laskutus on kulkenut Ky Kaksineuvoisen kautta ja erikoissairaanhoidon kustannukset sisältyvät Ky Kaksineuvoisen vuoden 2020 talousarvioon muiden jäsenkuntien tapaan. Erikoissairaanhoidon palvelujen ostokulut jokaista asukasta kohden tulevat olemaan vuositasolla noin 1 686 €/asukas ja kuukausitasolle muutettuna noin 141 €/asukas/kk.

ERIKOISSAIRAANHOITO	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	-3 834 780	-3 629 350	-4 056 530	-4 177 000	-4 260 000
Toimintatuotot					
Toimintakate	-3 834 780	-3 629 350	-4 056 530	-4 177 000	-4 260 000

TERVEYDENHUOLTO	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	-5 610 180	-5 378 110	-5 915 280	-6 087 000	-6 205 000
Toimintatuotot					
Toimintakate	-5 610 180	-5 378 110	-5 915 280	-6 087 000	-6 205 000

4.3 SOSIAALITOIMI

Sosiaalitoimi sisältää Kaksineuvoisen palvelujen ostolaskutuksena sosiaalipalvelut 2 099 620 €, Eskoon määrärahat 47 700 €, joista kokonaisuutena tulee 2 147 320 € sekä Kaksineuvoisen palvelujen ostolaskutuksena vanhuspalvelut 2 857 040 €. Vuodesta 2017 alkaen Eskoon kulut ovat kiertäneet erikoissairaanhoidon laskujen tapaan Kaksineuvoisen kautta. Lisäksi on määräraha 13 510 € palveluliikenteeseen. Tämä määräraha ei kuitenkaan sisälly sosiaalitoimen määrärahoihin. Sosiaalitoimen kulut jokaista asukasta kohden tulevat olemaan vuositasolla noin 2 098 €/asukas ja kuukausitasolle muutettuna noin 175 €/asukas/kk.

SOSIAALITOIMI	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	-4 729 740	-4 864 140	-5 235 920	-5 204 500	-5 308 600
Toimintatuotot					
Toimintakate	-4 729 740	-4 864 140	-5 235 920	-5 204 500	-5 308 600

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen tuottamat palvelut yhteensä (Ky Kaksineuvoisen talousarviosta):

Ky Kaksineuvoinen	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Sosiaalipalvelut (sis. Eskoo)	2 077 800	2 346 690	2 147 320	2 211 700	2 256 000
Ikäihmisten palvelut	2 388 782	2 298 000	2 857 040	2 992 800	3 052 600
Perusterveydenhuolto yht.	1 645 962	1 607 860	1 710 450	1 761 800	1 797 000
YHTEENSÄ	6 112 544	6 252 550	6 714 810	6 966 300	7 105 600
kasvu %		2,3 %	7,4 %	3,7 %	2,0 %
Erikoissairaanhoido	3 914 309	3 597 860	4 022 030	4 142 700	4 225 500
kasvu %		-8,1 %	11,8 %	3,0 %	2,0 %
KAIKKI YHTEENSÄ	10 026 853	9 850 410	10 736 840	11 109 000	11 331 100
kasvu %		-1,8 %	9,0 %	3,5 %	2,0 %
Muut palvelut					
Palveluliikenne	17 127	14 030	13 500	14 000	14 200

4.4 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistystoimen toimialaan kuuluvat varhaiskasvatus, esiopetus ja esioppilaiden aamu/iltapäivähoito, koululaisten iltapäivätoiminta, perusopetus, lukiokoulutus, musiikki-toiminta (konservatorio), ammatillinen ja aikuiskoulutus (kansalaisopisto), kirjasto, kulttuuri, museo, liikunta ja nuorisotyö.

Talousarvioehdotuksessa koko sivistystoimen toimintakulut kasvavat edelliseen vuoteen verrattuna 1,3 %.

4.4.1 Varhaiskasvatus

Päivähoidon palvelut ostetaan edelleen Kauhavan kaupungilta. Toimintaan tarvittavat tilat ja tilojen osalta tarvittava henkilöstö ovat kunnan omaa toimintaa. Päiväkodin ruokapalvelut ostetaan ky Kaksineuvoiselta Antinrinteen toimipisteestä. Varhaiskasvatuksen menot ja tulot on saatu palveluntuottajalta, päiväkodin kuluihin on lisätty kiinteistön toimintakulut.

Perhepäivähoidon ja päiväkotihoidon toimintakulut pysyvät samana vuoden 2019 talousarvioon. Kulut perhepäivähoitossa on laskettu 10 perhepäivähoitajan mukaan.

Esioppilaiden aamu- ja iltapäivähoitoa järjestetään tarvittaessa Kirkonkylän koulussa. Aamu- ja iltapäivähoidosta peritään sosiaali- ja terveyshuollon asiakasmaksuista annetun lain ja Kauhavan kaupungin päätösten mukaiset maksut. Uuden päiväkodin valmistuttua esikoululaisten aamuhoito on tarkoitus päiväkodin tiloissa. Lahdenkylän ja Särkikylän kouluissa iltapäivähoitoa tarvitsevat lapset ovat koululaisten iltapäivätoiminnassa.

LASTEN PÄIVÄHOITO	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	- 723 705	- 847 670	- 871 070	- 884 000	- 897 000
Toimintatuotot	11 769				
Toimintakate	- 711 936	- 847 670	- 871 070	- 884 000	-897 000

4.4.2 Perusopetus

Perusopetuksen toimintakulut nousevat 2,0 %. Nousu johtuu henkilöstökulujen noususta, mihin vaikuttaa sopimuksen mukaiset palkankorotukset ja eläkekulujen nousu.

Perusopetusta järjestetään kahdessa alakoulussa ja yhdessä yläkoulussa sivistyslautakunnan lukuvuodeksi päättämän tuntikehyksen mukaisesti. Lahdenkylän koulu on edelleen väistötiloissa Särkikylän koulussa.

Opetus annetaan kevätlukukaudella Kirkonkylän koulussa pääsääntöisesti esiopetuksessa kahdessa opetusryhmässä, 1. luokka yhdessä opetusryhmässä, 2. luokka kahdessa opetusryhmässä, 3. luokka kahdessa opetusryhmässä ja 4-6 luokat yhdessä opetusryhmässä. Syyslukukaudella -20 opetus annetaan pääsääntöisesti vuosiluokilla 1, 3 ja 4 kahdessa opetusryhmässä, muiden luokkien osalta vuosiluokittain. Ohjaajaresursseja tarkistetaan alentavasti kevään 2020 aikana.

Lahdenkylä-Särkikylän koulussa opetus annetaan kevätlukukaudella 2020 vuosiluokittain alkuopetuksessa (0-2) ja yhdysluokissa vuosiluokilla 3-4 ja 5-6. Esikouluopettajaresursseja tarkistetaan alentavasti kevään 2020 aikana.

Yläkoulussa vuosiluokat jaetaan kevätlukukaudella -20 pääsääntöisesti kahteen ryhmään vuosiluokilla 7 ja 8 ja luonnontieteissä kahteen ryhmään vuosiluokalla 9.

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään omana toimintana alakouluilla päivittäin klo 12.30–17.00. Iltapäivätoiminnasta peritään sivistyslautakunnan päätöksen mukainen maksu, joka tarkistetaan vuosittain.

Kouluilla järjestetään kerhotoimintaa opetushallituksen lukuvuosittain mahdollisesti myöntämän kerhorahan puitteissa. Tutoropettaja –toimintaan on haettu opetushallituksen avustusta.

Perusopetuksen tuntikehys:

	2016-2017	tuntia/oppilas	2017-2018	tuntia/oppilas	2018-2019	tuntia/oppilas	2019-2020	tuntia/oppilas
Alakoulut	402	2,03	365	1,7	371	1,7	391	1,8
Keskikoulu	235	2,4	224	2,5	224	2,9	182	2,4

Oppilasmäärä	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kirkonkylä	134	140	154	132	134	130
Lahdenkylä	46	46	41	42	41	37
Särkikylä	28	29	25	22	16	21
Keskikoulu	93	76	75	88	92	85
Yhteensä	301	291	295	284	283	273

PERUSOPETUS	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	- 3 039 360	- 3 015 330	- 3 035 140	-3 111 000	- 3 157 000
Toimintatuotot	117 171	96 140	79 450	90 000	90 000
Toimintakate	- 2 922 189	- 2 919 190	- 2 955 690	- 2 950 700	- 3 067 000

4.4.3 Lukio

Lukion toimintakulut nousevat edelliseen vuoteen verrattuna 1,0 %. Nousu johtuu sopimuksen mukaisista palkankorotuksista.

Lukion kurssit järjestetään siten, että opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa lukio kolmessa vuodessa. Osallistujamäärältään pieneksi jääviä kursseja toteutetaan osittain itsenäisesti opiskellen tai yhdessä Lappajärven ja Kauhavan lukioiden kanssa. Äidinkielen opetus ostetaan Lappajärven lukiolta ja uskonnon ja psykologian opetusta myydään Lappajärven lukiolle. Opiskelijoita kannustetaan valitsemaan myös verkkokursseja. Kemian perusopinnot Tampereen teknillisen yliopiston tutkintovaatimusten mukaan on mahdollisuus valita edelleen.

Talousarviossa on edelleen varattu raha lukion alkaville hankittaviin kannettaviin tietokoneeseen sekä kurssikirjalainaamon toiminnan jatkamiseen.

Lukiossa on lukuvuonna 2019 - 20 opiskelijoita 89 (edellisenä lukuvuonna 80), joista alkavia 30, jatkavia 31 ja päättäviä 24 + 3. Muista kunnista tulevia opiskelijoita on yhteensä 32. Kaksoistutkintoa tekeviä opiskelijoita on yksi.

LUKIO	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	- 728 891	-743 870	-742 110	-753 000	- 764 000
Toimintatuotot	58 549	39 500	44 000	44 000	44 000
Toimintakate	- 670 343	- 704 370	-696 110	-709 000	- 720 000

4.4.4 Sivistystoimen muut vastualueet

Kansalaisopiston palvelut tuottaa Järvilakeuden kansalaisopisto. Kuntaosuuteen on varattu opiston ilmoituksen mukaan sama määrä kuin edellisenä vuonna, 43 000 €.

Evijärvellä on Keski-Pohjanmaan Konservatoriossa 21 paikkaa. Kuntaosuus on 950 €/oppilas. Määräraha on varattu siten, että kaikki oppilaspaikat voivat olla käytössä.

Kirjaston määrärahavaraus vuodelle 2020 on 140 200 €, nousua edelliseen vuoteen verrattuna on 3,6 %.

Kulttuuritoimen määrärahavaraus on 4 400 €, varaus on sama kuin edellisenä vuonna.

Museotoimen määrärahavaraus vuodelle 2020 on 25 820 €, nousua edelliseen vuoteen verrattuna on 2,6 %. Palkoissa on varattu raha kahden kesäaikaisen työntekijän palkkaamiseen. Väinöntalo on auki 1.6.-15.9. ja Limutippu tilauksesta. Sivistyslautakunta päätti edellisenä vuotena muuttaa Väinöntalon aukioloaika siten, että toukokuun aukiolo siirtyy syyskuulle, näin toivotaan saatavan museon koululaispäivään myös muita ryhmiä kuin oman kunnan oppilaat.

Liikuntatoimen määrärahavaraus vuodelle 2020 135 570 €, nousua edelliseen vuoteen on 1,4 %. Nousu johtuu henkilöstökulujen noususta ja alueiden lisääntymisestä johtuvista kuluista. Edelleen on varattu rahaa uimahallimatkojen kustannuksiin. Investointiosassa on lisäksi varattu määrärahaa liikuntasalilaajennuksen rakentamiseen. Uusi tekojää saatiin valmiiksi jo vuoden 2019 puolella.

Toiminnassa painotetaan edelleen liikuntaa edistäviä kampanjoita. Kaukaloiden ja luiselualueen jäädytys ja hoito ostetaan.

Nuorisotoimen määrärahavaraus vuodelle 2020 on 46 980 €. Summa sisältää myös nuorisotilan kustannuksiin varatun rahan sekä nuorisovaltuuston toimintaan varatun rahan. Nousua edelliseen vuoteen on 1,5 %. Nousu johtuu henkilöstökuluista sekä nuorisovaltuuston kuluista.

Kauhavan kaupungilta ostetaan edelleen etsivän nuorisotyön palvelut ja 4H-yhdistykseltä nuorisotilojen valvonta.

Valtuustotason tavoitteet:

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Oppilasmäärään sopeutettu, oppilaalle oikean kokoinen ja tasa-arvoinen kouluverkko.	- Kouluverkosta päättäminen - Suunnittelukaudella valmistellaan ja aikataulutetaan yhtenäiskouluun siirtyminen.	- Päätös tehty - Aikataulu tehty ja hyväksytty
Suunnittelukaudella tehdään koulukeskuksen alueen kokonaissuunnitelma ja aikataulutetaan sen toteuttaminen.	- Koulukeskuksen piha-alueen turvallisuutta parannetaan, liikuntapaikat ja tarvittavat rakennukset suunnitellaan ja sijoitetaan alueelle ja tehdään aikataulutus - Koulukeskuksen alueen kokonaissuunnitelman toteuttaminen	- Toimenpiteet aikataulutettu investointiohjelmaan - Toteutuksen eteneminen aikataulun mukaisesti
Varhaiskasvatuksen lapsikohtainen, peruskoulun oppilaskohtainen ja lukion opiskelijakohtainen kustannus on samaa tasoa kuin vastaavan kokoisissa kunnissa keskimäärin.	- Talouden tarkka seuranta	- €/lapsi - €/oppilas ja opiskelija
Osallistavan budjetoinnin hyödyntäminen nuorisovapaa-ajan palveluissa	- Osallistavan budjetoinnin käyttöön ottaminen nuorisovaltuuston toiminnassa	- Osallistavaan budjetointiin varattu määräraha

Muiksi tavoitteiksi sivistyslautakunta asettaa:

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Sisäliikuntatilan lisääminen	- Aloitetaan sisäliikuntatilan laajennuksen rakentaminen talousarviovuoden 2020 aikana.	- Sisäliikuntatilojen lisääntyminen

Lukio säilyy elinvoimaisena Lukion markkinointia nuorille tehostetaan	<ul style="list-style-type: none"> - 9. luokkalaisista 60 % hakee omaan lukioon - Nuorisovaltuuston ja oppilaskunnan ehdotus markkinoinnista (mitä, missä ja miten) 	<ul style="list-style-type: none"> - Lukion alkavien opiskelijoiden määrä - Lukioon tulee muualta vähintään seitsemän opiskelijaa
Kuntalaisten liikunnan harrastaminen lisääntyy	<ul style="list-style-type: none"> - Oma ja kolmannen sektorin matalan kynnyksen liikuntatarjonta lisääntyy - Koulutetaan kulttuuri- ja liikuntakavereita, markkinoidaan toimintaa 	<ul style="list-style-type: none"> - Liikuntaryhmien ja osallistuneiden määrä - Kavereiden ja kaverrattavien määrä ja osallistuminen
Lasten ja nuorten osallisuuden lisääminen Nuorisovaltuuston toiminnan vakiinnuttaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Lapsivaikutusten arvioinnin (Lava) käyttöönotto kaikissa lapsia koskevassa päätöksenteossa 	<ul style="list-style-type: none"> - Lavausten määrä - Lasten kuulemisten/osallistamisten määrä - Nuorisovaltuuston tekemät aloitteet, kannanotot, kokousten ja päätösten määrä
Kirjaston palvelujen ja tilojen käyttö lisääntyy Henkilökunnan työn kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> - Kuntalaisten opastaminen omatoimikirjaston käyttämiseen, tilojen markkinointi - Tehdään uudet tehtäväkuvaukset 	<ul style="list-style-type: none"> - Kirjaston kävijämäärä ja käyntikerrat, kirjaston tilojen käyttö - Työajan riittävyys tehtäväkuvauksen mukaisesti tehtäviin
Digiloikka	<ul style="list-style-type: none"> - Kaikilla kouluilla on käytettävissä sähköisiä opetusvälineitä kaikissa luokissa suunnitelmakauden loppuun mennessä - Vuosittain pyritään lisäämään jokaisella koululla oppilaskoneita yhden luokallisen verran - tv-t-suunnitelman järjestelmällinen toteuttaminen oppilaiden ja opettajien osalta, koulu- ja opettajakohtainen suunnitelma toteuttamisesta sekä koulutusta 	<ul style="list-style-type: none"> - Koneiden ja laitteiden määrä ja käyttö - Laitteiden määrä - Oma suunnitelma ja sen toteutuminen

SIVISTYSLTK	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	- 5 006 336	- 5 169 670	- 5 235 030	- 5 344 000	- 5 424 000
Toimintatuotot	198 717	149 970	133 850	144 000	150 000
Toimintakate	- 4 807 619	- 5 019 700	- 5 101 180	- 5 200 000	- 5 274 000

Sisäiset erät	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	-104 871	-108 130	-114 090	-114 100	-114 100
Toimintatuotot					
Toimintakate	-104 871	-108 130	-114 090	-114 100	-114 100
Poistot	-138 946	-188 760	-252 940	-260 000	-260 000
Vyörytyserät m	-42 199				

4.5 TEKNINEN LAUTAKUNTA

Teknisen lautakunnan talousarviokohtaan sisältyvät teknisen toimen hallinto, rakennusvalvonta, ympäristöhuolto, puistot ja yleiset alueet, maa- ja metsätilat, liikenneväylät, liiketilojen ja asuntojen vuokrauspalvelut, kunnan kiinteistöjen ylläpito, Sillankorvan leirintäalue sekä palo- ja pelastustoimi.

Puunmyyntituloja arvioidaan saatavan talousarviovuoden aikana 45 000 €, metsänhoidon toimintakuluihin on varattu 11 270 €. Puunmyyntituloissa ei ole vuodelle 2020 huomioitu yhteismetsän mahdollisia tuottoja.

Kaavoitukseen on varattu määräraha keskustan alueen kokonaisuusmakaavan päivittämiseen 40 000 €. Kaavoitustyön tekevän konsultin kilpailutus on tehty. Kaavoitukseen varatuilla varoilla päivitetään keskustan alueen kokonaisuusmakaavaan sisältyviä alueita, joista yksi merkittävä kaavoituskohde on Vattuahon teollisuusalueen laajennoksen kaavoitus. Teollisuusalue luo edelleen rakentuessaan työpaikkoja, toimeentuloa ja elinvoimaa.

Rakennustarkastajan palvelut sekä ympäristösihteerin palvelut ostetaan Lappajärven kunnalta. Rakennustarkastaja sekä ympäristösihteeri ovat molemmat kaksi päivää viikossa Evijärvellä. Tarvittaessa rakennustarkastaja ja ympäristösihteeri ohjeistavat myös puhelimitse Lappajärveltä. Rakennustarkastajan palvelun ostoon Lappajärven kunnalta on varattu 19 200 € ja ympäristösihteerin palvelunostoon 20 000 €.

Yksityisteiden tiehoitokuntien vuosittaiseen avustamiseen on varattu 55 000 €. Yksityisteiden perusparannushankkeita on tulossa, mutta niiden valmistumisajankohdasta ei ole vielä tarkkaa tietoa. Kunnan hallinnoimien kaavateiden kunnossapitoon on varattu 15.000 €. Investointiosassa kaavateiden päällystämiseen tai vanhan päällysteen korjaamiseen on varattu 30 000 €.

Puistojen ja yleisten alueiden puhtaanapitoon sekä kunnossapitoon on vuodelle 2020 varattu 10 100 €.

Kunnalla on vuokratalokiinteistöjä yhteensä 11 kpl, joissa vuokrattavia asuntoja on yhteensä 109 kpl. Kunnan omistamia asunto-osakeyhtiöitä ovat As. Oy Kultalahti, As. Oy Nykälänaho ja As. Oy Tervahauta, kirjanpito ja yhtiöiden isännöintitehtävät ovat kunnalla. Vuokratalokiinteistöjen kunnossapito ja vuokraaminen kuuluvat tekniselle toimelle.

Rivitalokiinteistöille on tehty tulevan 10 vuoden korjaustarveselvitys. Vuokra-asuntoja kunnostetaan pääosin asukasvaihtojen yhteydessä. Vuokratalokiinteistöjen toimintakuluihin vuodelle 2020 on kokonaisuudessaan varattu 411 400 €. Vuokratuloja nykyisellä hintatasolla sekä vuokrausasteella arvioidaan kertyvän 408 500 €.

Teknisen lautakunnan merkittävimmät yksittäiset kulujen kasvut johtuvat yhden uuden siivoojan palkkaamisesta koulukeskukseen, ja koulukeskuksen kahden asuntolan purkamiskulut tulevan päiväkodin rakennuspaikalta.

Talousarvion investointiosaan on varattu maa- ja vesialueiden ostoon 20 000 €.

Talousarvion investointiosassa on varattu rahaa 50 000 € liikuntapaikkarakentamiseen, kirkonkylän koulun liikuntasalin laajennukseen vuodelle 2020 550 000 € ja hankkeen jatkuessa suunnitelmavuodelle 2021 700 000 €.

Uuden päiväkodin suunnitteluun ja rakentamiseen on investointiosaan varattu 1 000 000 € vuodelle 2020. Päiväkotirakennuksen SR-urakan kilpailutus on meneillään.

Terveysaseman sekä Antinrinteen saneeraukseen on talousarvion investointiosaan varattu rahaa 500 000 €. Saneerauksen suunnittelu on käynnissä. Saneerauksen päätarkeitena on saada rakennus sisäilmaltaan terveelliseksi ja turvalliseksi käyttä.

Investointiosaan on varattu 30 000 € kohdistamattomiin investointimenoihin. Kyseisellä summalla on tarkoitus toteuttaa Haapajärvenkylän risteuksen sekä kirkonkylän koulun välille kevyenliikenteenväylä lasten turvallisen koulumatkan turvaamiseksi.

TEKNINEN TOIMI	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	- 1 419 168	- 1 359 420	- 1 395 485	- 1 410 000	- 1 410 000
Toimintatuotot	888 846	753 750	783 890	740 000	740 000
Toimintakate	-530 322	- 605 670	- 611 595	- 670 000	- 670 000

Etelä-Pohjanmaan aluepelastuslaitos vastaa palo- ja pelastustoimesta keskuspaikkanaan Seinäjoki. Vuokratuloja arvioidaan kertyvän 104 800 € ja ostopalveluihin pelastuslaitokselta varataan 241 390 €. Muut kulut ovat kiinteistöön kohdistuvia ylläpitokuluja ja eläkemeno-perusteisia maksuja.

PALO- JA PELASTUSTOIMI	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Palvelujen osto pelastuslaitokselta	-225 079	- 233 410	- 241 390	-242 000	-242 000
Muut kulut	-50 189	- 39 980	- 43 470	- 44 000	- 43 000
Vuokratulot pelastuslaitokselta	103 383	102 000	104 800	105 000	105 000
Toimintakate	-171 885	- 171 340	- 180 060	- 181 000	- 181 000

Valtuustotason tavoitteet:

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Turvallisen ja viihtyisän asuin-ympäristön luominen	- Kunnan hallinnoimia liikenneväyliä sekä niihin liittyviä viheralueita kunnostetaan ja siistitään. Keskustan alueella olevia puisto- ja viheralueita siistitään.	- Kunnan hallinnoimat kaavatiet mursketetaan vuosittain / tarpeen mukaan. - Kaavateiden viheralueet sekä puistoalueet siistitään niitoin ja raivauksin tarpeen mukaan 2-4 krt/kesä.
Investointiprojektien käynnistyminen ja valmistuminen ja kaantuu tasaisesti koko vuodelle	- Hankkeiden valmistelu ja suunnitelmien laatiminen aloitetaan tarpeeksi ajoissa ja tuodaan päätöksentekoon valmistelun investointiaikataulun mukaisesti	- Investointihankkeet käynnistyvät ja valmistuvat investointiaikataulun mukaisesti.
Vuokra-asuntojen käyttöasteen pitäminen korkeana	- Huoneistot ja niiden ympäristö pidetään siistissä ja viihtyisässä kunnossa remontoineilla	- Vuokra-asuntojen käyttöaste on vähintään 80 %
Tarpeettomista omistuksista luopuminen ja korjausvelan pienentäminen	- Luovutaan valikoiduista kunnalle tarpeettomista vuokra-asunnoista ja muista kiinteistöistä	- Myytyjen tai purettujen rakennusten ja kiinteistöjen lukumäärä

TEKNINEN LTK	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	- 1 694 436	- 1 632 810	- 1 680 345	- 1 703 000	- 1 703 000
Toimintatuotot	992 229	855 750	888 690	850 000	850 000
Toimintakate	- 702 207	- 777 060	- 791 655	- 853 000	- 853 000

Sisäiset erät	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	-133 976	-124 840	-104 000	-104 000	-104 000
Toimintatuotot	192 124	185 810	165 580	165 600	165 600
Toimintakate	58 148	60 970	61 580	61 600	61 600
Poistot	-236 072	-263 000	-249 740	-249 000	- 249 000
Vyörytyserät m	-10 022				

Teknisen toimen toimintakulujen kokonaissumma on 1 680 345 €. Muutosta edellisvuoden talousarvioon nähden on + 2,9 %. Toimintakate on -791 655 €.

4.6 VESIHUOLTOLAITOS

Vesihuoltolaitoksen talousarvio vuodelle 2019 laaditaan erillisinä sekä vesilaitokselle, että jätevesilaitokselle. Taulukointi on lisäksi vesihuoltolaitokselle yhteensä.

Vesilaitoksen toimintatuottoja arvioidaan kertyvän nykyisellä hintatasolla 460 000 €. Toimintakuluja arvioidaan kertyvän 332 670 €, josta henkilöstökuluja on 128 050 €, pohjaveden hankintakuluja Lappajärven vesiosuuskunnalta 125 000 €, muita palvelunostokuluja 43 100 € ja ylläpito- ja kunnossapitokuluja 36 520 €.

Vesilaitoksen vesijohtoverkostolle on konsultin toimesta tehty kapasiteettitarkastelu. Kapasiteettitarkastelun perusteella olevia runkovesijohtolinjoja joudutaan suurentamaan kasvaneiden vedentoimitusmäärien vuoksi.

Vesilaitoksen vesijohtoverkoston peruskorjaukseen ja runkolinjojen uusimiseen on varattu talousarvion investointiosaan vuodelle 2020 400 000 €. Kyseisellä summalla uusiin vesijohtolinjoja kirkonkylästä Hietakankaalle.

Evijärvellä merkittävä vedenkuluttaja on turkistarhaus. Mikäli turkiseläinten määrä vaihtelee vuosittain suuresti, vaihtelevat vedenmyynnistä saatavat tulot samassa suhteessa.

Viemärlaitoksen toimintatuottoja arvioidaan kertyvän nykyisellä hintatasolla 116 800 €. Toimintakuluja arvioidaan kertyvän 166 600 €, josta henkilöstökuluja on 79 850 €, palvelunostokuluja 50 150 € ja ylläpito- ja kunnossapitokuluja 36 600 €.

Viemäriverkoston saneeraukseen on investointiosaan vuosittain varattu rahaa, jolla vanhaa viemäriverkostoa on uudistettu. Vuodelle 2020 viemäriverkoston saneeraukseen on investointiosaan varattu 30 000 €.

Valtuustotason tavoitteet:

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Vesilaitoksen talousveden toimituksen hukkaprocentti pysyy erittäin alhaisella tasolla	- Puhtaanveden toimitusmäärän vaihtelua seurataan vuorokausittain ja merkittäviin poikkeavuuksiin reagoidaan nopeasti	- Toimitetun veden hukkaprocentti alle 3 %
Talousveden laadukas toimitaminen koko kunnan alueelle	- Vesijohtoverkosto saneerataan mitoitukseltaan optimikokoiseksi ja painevaihteluiden tasaamiseksi	- Runkovesijohtolinja vesitornilta Hietakankaalle sekä paineenkorottamo Inan vesijohtolinjaan valmistuu vuoden 2020 aikana.
Ylläpidetään vesioikeuden määräämien lupaehtojen täyttymistä viemärlaitoksella	- Viemärlaitoksen mikrobitoimintaa ylläpidetään ja käynnissä pysymistä seurataan mittauksilla	- Jätevedenpuhdistamon näytteiden tulee täyttää lupaehtojen mukaiset vaatimukset

VESILAITOS	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	-331 835	- 327 920	- 332 670	- 345 000	- 345 000
Toimintatuotot	472 112	464 200	468 000	467 000	467 000
Toimintakate	140 277	136 280	135 330	122 000	122 000

Sisäiset erät	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	-20 265	-24 130	-24 600	-24 600	-24 600
Toimintatuotot	32 215	29 600	30 000	30 000	30 000
Toimintakate	11 950	5 470	5 400	5 400	5 400
Poistot	-65 898	-74 840	-78 690	-78 700	78 700

VIEMÄRILAITOS	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	- 208 699	- 156 590	- 166 600	- 168 000	- 168 000
Toimintatuotot	115 423	111 800	116 800	115 000	115 000
Toimintakate	- 93 276	- 44 790	- 49 800	- 53 000	- 53 000

Sisäiset erät	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	-7 344	-10 310	-7 320	-7 300	-7 300
Toimintatuotot	32 218	31 000	32 000	32 000	32 000
Toimintakate	24 874	20 690	24 680	24 700	24 700
Poistot	-73 743	-73 100	-72 490	-72 500	-72 500

VESIHUOLTOLAITOS	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	- 540 534	- 484 510	- 499 270	- 513 000	- 513 000
Toimintatuotot	587 535	576 000	584 800	582 000	582 000
Toimintakate	47 001	91 490	85 530	69 000	69 000

Sisäiset erät	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	-27 609	-34 440	-31 920	-31 900	-31 900
Toimintatuotot	64 433	60 600	62 000	62 000	62 000
Toimintakate	36 824	26 160	30 080	30 100	30 100
Poistot	-139 641	-147 940	-151 180	-151 200	-151 200

Vesihuoltolaitoksen toimintakulujen loppusumma talousarviossa on 499 270 €. Muutos edellisvuoden talousarvioon nähden on + 3,0 %.

Vesihuoltolaitoksen toimintatuotot on 584 800 €, joten toimintakate on 85 530 €.

VESILAITOKSEN TULOSLASKELMA							
Ulkoiset+sisäiset	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	
LIIKEVAIHTO	458 269	498 152	489 600	493 800	493 800	493 800	
Valm. kesk.er. tuott.var. lis/väh.							
Valmistus omaan käyttöön							
Liiketoiminnan muut tuotot	4 247	6 175	4 200	4 200	4 200	4 200	
	462 516	504 327	493 800	498 000	498 000	498 000	
Materiaalit ja palvelut							
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Ostot tilikauden aikana	-47 303	-47 981	-42 500	-36 520	-36 500	-36 500	
Palveluiden ostot	-190 461	-201 464	-191 680	-186 010	-186 000	-186 000	
	-237 764	-249 445	-234 180	-222 530	-222 500	-222 500	
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-67 853	-79 933	-93 430	-105 200	-105 200	-105 200	
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-13 395	-15 277	-14 850	-20 350	-20 400	-20 400	
Muut henkilösivukulut	-1 996	-1 897	-2 440	-2 500	-2 500	-2 500	
Henkilöstökorvaukset	920						
	-82 324	-97 107	-110 720	-128 050	-128 100	-128 100	
Suunnitelman mukaiset poistot	-63 745	-65 898	-74 840	-78 690	-78 700	-78 700	
Liiketoiminnan muut kulut	-4 782	-5 549	-7 150	-6 690	-6 700	-6 700	
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	73 901	86 328	66 910	62 040	62 000	62 000	

VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMA							
Ulkoiset+sisäiset	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	
LIIKEVAIHTO	141 673	147 446	142 800	148 800	148 800	148 800	
Valm. kesk.er. tuott.var. lis/väh.							
Valmistus omaan käyttöön							
Liiketoiminnan muut tuotot	0	195	0	0	0	0	
	141 673	147 641	142 800	148 800	148 800	148 800	
Materiaalit ja palvelut							
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Ostot tilikauden aikana	-46 744	-56 276	-37 450	-37 400	-37 400	-37 400	
Palveluiden ostot	-48 682	-69 331	-54 940	-53 320	-53 330	-53 330	
	-95 426	-125 608	-92 390	-90 720	-90 730	-90 730	
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-62 115	-69 827	-53 940	-64 200	-64 200	-64 200	
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-13 200	-14 327	-14 750	-14 070	-14 100	-14 100	
Muut henkilösivukulut	-1 833	-1 663	-2 250	-1 580	-1 600	-1 600	
Henkilöstökorvaukset	920						
	-76 228	-85 816	-70 940	-79 850	-79 900	-79 900	
Suunnitelman mukaiset poistot	-73 335	-73 743	-73 100	-72 490	-72 500	-72 500	
Liiketoiminnan muut kulut	-3 076	-4 619	-3 570	-3 350	-3 400	-3 400	
LIIEKEALIJÄÄMÄ (-YLIJÄÄMÄ)	-106 392	-142 144	-97 200	-97 610	-97 730	-97 730	

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA							
Ulkoiset+sisäiset	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	
LIIKEVAIHTO	599 942	645 598	632 400	642 600	642 600	642 600	
Valm. kesk.er. tuott.var. lis/väh.							
Valmistus omaan käyttöön							
Liiketoiminnan muut tuotot	4 247	6 370	4 200	4 200	4 200	4 200	
	604 189	651 968	636 600	646 800	646 800	646 800	
Materiaalit ja palvelut							
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Ostot tilikauden aikana	-94 047	-104 257	-79 950	-73 920	-73 900	-73 900	
Palveluiden ostot	-239 143	-270 795	-246 620	-239 330	-239 300	-239 300	
	-333 190	-375 052	-326 570	-313 250	-313 200	-313 200	
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-129 968	-149 760	-147 370	-169 400	-169 400	-169 400	
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-26 595	-29 604	-29 600	-34 420	-34 400	-34 400	
Muut henkilösivukulut	-3 829	-3 559	-4 690	-4 080	-4 100	-4 100	
Henkilöstökorvaukset	1 840						
	-158 552	-182 924	-181 660	-207 900	-207 900	-207 900	
Suunnitelman mukaiset poistot	-137 080	-139 641	-147 940	-151 180	-151 200	-151 200	
Liiketoiminnan muut kulut	-7 858	-10 167	-10 720	-10 040	-10 000	-10 000	
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-32 491	-55 816	-30 290	-35 570	-35 500	-35 500	
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot							
Muut rahoitustuotot	1 536	1 159					
Korkokulut							
Korvaus jäännöspääomasta	-66 131	-80 831	-80 000	-80 000			
Muut rahoituskulut	-1	-545					
	-64 597	-80 217	-80 000	-80 000			
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-97 088	-136 033	-110 290	-115 570			
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	-97 088	-136 033	-110 290	-115 570			
TILIKAUDEN TULOS	-97 088	-136 033	-110 290	-115 570			

KÄYTTÖTALouden TOIMINTAKULUT JA TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ

ULKOISET	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	-17 797 416	-18 407 021	-18 464 280	-19 629 915	-19 771 600	-20 073 700
Toimintatuotot	1 677 590	1 829 149	1 630 950	1 652 870	1 621 600	1 627 600
Toimintakate	-16 119 826	-16 577 872	-16 833 330	-17 977 045	-18 150 000	-18 446 100

Sisäiset erät	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintakulut	-283 702	-323 700	-322 080	-301 730	-301 700	-301 700
Toimintatuotot	283 702	323 700	322 080	301 730	301 800	301 800
Toimintakate	0	0	0	0	0	0
Poistot	-493 680	-514 660	-599 700	-659 360	-650 000	-650 000

5. INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIOHJELMA 2020-2022	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot			
KUNNANHALLITUS			
Maa- ja vesialueet, käyttöomaisuuden osto	20 000	20 000	20 000
Tietokoneiden uusiminen	28 000		
Järven kunnostus	50 000	30 000	30 000
SIVISTYSTOIMI			
Liikuntapaikkarakentaminen	50 000	100 000	100 000
- luontoliikuntareitin toteutus 2019 - 2020 (TA 2019 40 000 €)			
Sisäliikuntatilan laajennus koulukeskukseen	550 000	700 000	
Päivähoitorakentaminen, suunnittelu ja rakentaminen	1 000 000		
YHDYSKUNTAPALVELUT			
Kaavateiden päällystäminen tai vanhan korjaus	30 000	30 000	30 000
Antinniemen rantapuistikko	10 000		
Koulukeskuksen aluerakenteet		30 000	30 000
Yläkoulun käyttövesijohtojen uusiminen		50 000	
Koulukeskuksen keittiökoneiden uusiminen 2019 - 2020 (TA 2019 50 000 €)	20 000		
VESILAITOS			
Vesijohtoverkoston peruskorjaus / runkolinjojen uusiminen	400 000	300 000	300 000
Talojohtojen rakentaminen	10 000	10 000	10 000
Kettusaari - Nissinkangas - Saukkokangas vesijohtolinjan suunnittelu ja rakentaminen		20 000	160 000
VIEMÄRILAITOS			
Viemäriverkoston saneeraus	30 000	20 000	20 000
Nissinkankaan kaava-alue, pumppaamo (lisätalousarvio mikäli tarpeellista jo 2020)		20 000	
TALONRAKENNUS			
Antinrinteen/terveyskeskuksen saneeraus	500 000	500 000	
Yritys ja vastaanottohalli		250 000	250 000
Kaukolämpölaitoksen saneeraus		800 000	800 000
Kohdistamattomat investoinnit	30 000	30 000	30 000
Menot yhteensä	2 728 000	2 910 000	1 780 000
Tulot yhteensä			
Kaavatonttien myynti	15 000	15 000	15 000
Netto	2 713 000	2 895 000	1 765 000

6. TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulorahoitus kattamaan palvelujen tuottamisesta aiheutuneet kulut. Tuloslaskelma palvelee kunnan oman johtamisen lisäksi eri sidosryhmiä, jotka joutuvat muodostamaan käsityksen kunnan taloudesta varojen käyttöä valvoessaan ja tulonsiirtoja harkitessaan.

Tuloslaskelman välitulokset:

Toimintakate:

Toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus, joka ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate:

Palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden menojen ja tulojen erotus – kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulokate. Tuloslaskelmassa vuosikatteen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotannon tekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Vuosikatteen riittävyttä arvioidaan ensisijaisesti investointien ja lainanlyhennysten suhteen.

Tilikauden tulos:

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa.

Talousarviovuoden kunnallisverotuotto perustuu vahvistettuun 21,5 %:n tuloveroprosenttiin ja kiinteistöverotulot seuraaviin prosentteihin: yleinen 1,0 %, vakituinen asunto 0,65 %, muu asuinrakennus 1,15 %, voimalaitos 3,10 %. Talousarviovuoden 2020 vuosikate on -401 680 € ja tilikauden tulos on -1 061 040 €. Vastaavat luvut vuoden 2019 talousarviossa ovat: vuosikate 430 390 € ja tilikauden tulos – 169 310 €.

Taloussuunnitelmakaudella vuosikate ei kata poistoja.

TULOSLASKELMA

Euroja	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	737 494	823 315	746 700	737 060	737 000	737 000
Maksutuotot	52 666	65 501	50 300	42 800	40 000	40 000
Tuet ja avustukset	63 052	55 921	45 010	42 180	40 000	40 000
Muut toimintatuotot	824 379	884 413	788 940	830 830	804 600	810 600
Toimintatuotot yhteensä	1 677 590	1 829 150	1 630 950	1 652 870	1 621 600	1 627 600
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-3 890 145	-4 036 226	-4 218 710	-4 370 420	-4 371 000	-4 391 000
Palvelujen ostot	-12 449 237	-12 713 691	-12 666 740	-13 497 445	-13 855 600	-14 095 000
Aineet, tarvikk. ja tavarat	-1 052 756	-1 172 377	-1 025 460	-1 015 180	-1 005 000	-1 025 000
Avustukset	-208 224	-166 111	-193 000	-396 000	-200 000	-200 000
Muut toimintakulut	-197 054	-318 616	-360 370	-350 870	-340 000	-362 700
Toimintakulut yhteensä	-17 797 416	-18 407 021	-18 464 280	-19 629 915	-19 771 600	-20 073 700
muutos, prosenttia	-2,1	1,3	3,7	6,6	0,7	1,5
Toimintakate	-16 119 826	-16 577 871	-16 833 330	-17 977 045	-18 150 000	-18 446 100
Verotulot yht.	8 224 100	7 975 110	8 345 000	8 159 000	8 317 000	8 473 000
Kunnallisvero	6 673 551	6 586 632	6 912 000	6 814 000	6 945 000	7 080 000
Kiinteistövero	723 472	749 729	747 000	757 000	757 000	757 000
Yhteisövero	827 077	638 749	686 000	588 000	615 000	636 000
Valtionosuudet	8 109 993	8 389 397	8 644 170	9 016 365	9 395 100	9 789 600
Valtionos. ja Verotul. yht.	16 334 093	16 364 507	16 989 170	17 175 365	17 712 100	18 262 600
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	95 565	50 995	52 300	67 300	67 300	67 300
Muut rahoitustuotot	430 391	47 317	234 850	346 000	346 000	346 000
Korkokulut	-1 162	0	0	-1 000	-1 000	-1 000
Muut rahoituskulut	-22 609	-340 610	-12 600	-12 300	-12 300	-12 300
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	502 185	-242 298	274 550	400 000	400 000	400 000
Vuosikate	716 452	-455 662	430 390	-401 680	-37 900	216 500
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman muk. poistot	-493 680	-514 660	-599 700	-659 360	-650 000	-650 000
Muut lisäpoistot						
Arvonalentumiset						
Poistot ja arvonalent. yht.	-493 680	-514 660	-599 700	-659 360	-650 000	-650 000
Satunnaiset tuotot						
Tilikauden tulos	222 772	-970 322	-169 310	-1 061 040	-687 900	-433 500

Vuosikate/poistot, %

-88,54 %

-60,92 %

-5,83 %

33,31 %

7. RAHOITUSOSA

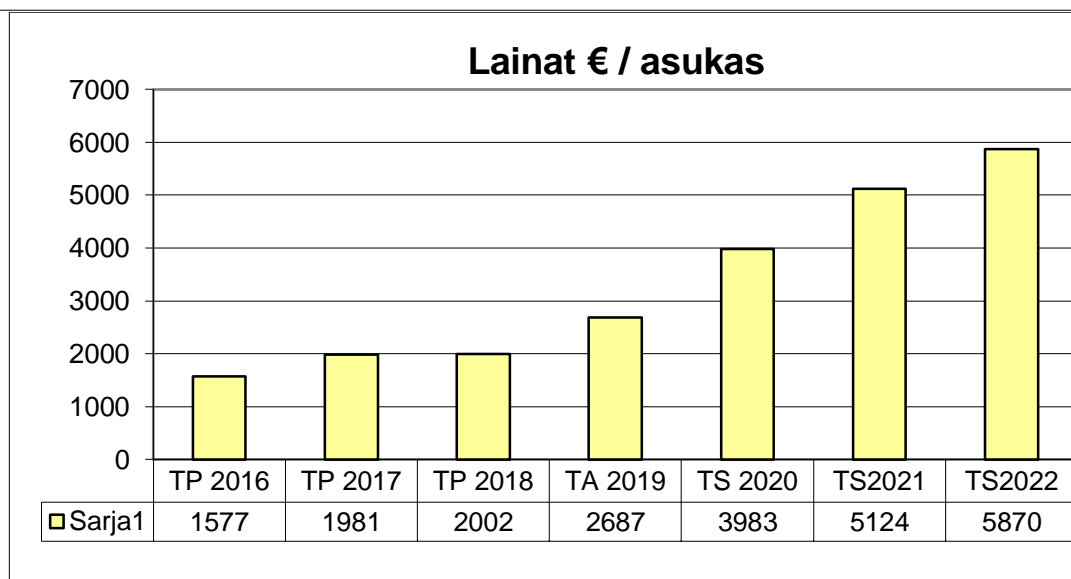
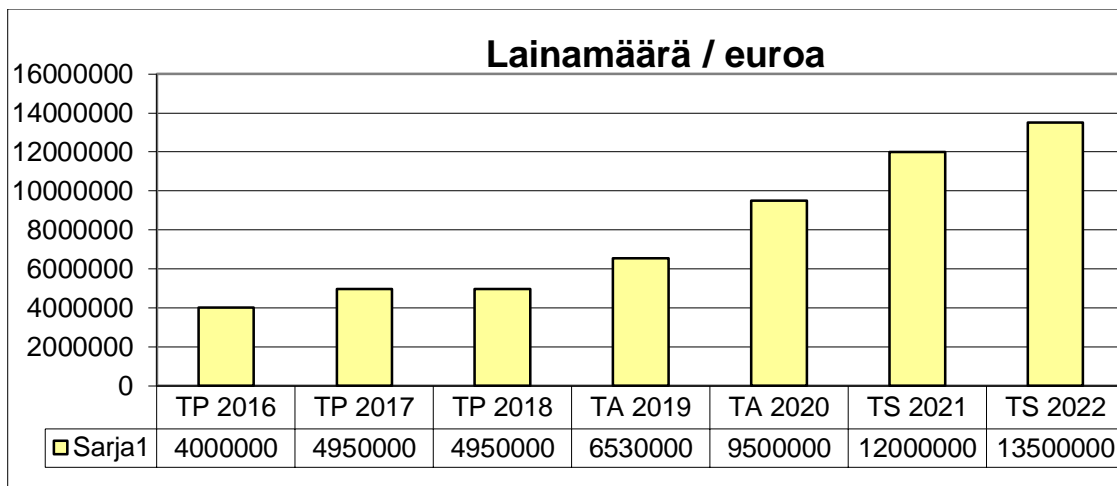
Rahoituslaskelmassa osoitetaan kuinka paljon tarvitaan tulo-rahoituksen (vuosikate) lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan ja kuinka suuri on rahoitusjäämä ja miten se katetaan.

Rahoituslaskelma on keskeinen osa kunnan talousarviota ja tilinpäätöstä. Sen avulla kootaan tulo-rahoitus (käyttötalous netto), investoinnit sekä pääomarahoitus yhteen laskelmaan – toiminnan rahoitus esitetään rahoitusosassa.

Lainamäärä/asukas on toteutuneiden vuosien osalta laskettu todellisilla asukasluvulla.

Pitkäaikaisia lainoja ei ole tarkoitus nostaa talousarviovuonna. Toimintojen rahoittamiseen käytetään lyhytaikaista kuntatodistusvelkaa, mikäli korkotaso on kilpailukykyinen pitkäaikaisten lainojen korkotasoon verrattuna.

Alla olevien taulukoiden mukaisesti kunnan lainamäärä taloussuunnitelmavuosien mukaisella korkealla investointimäärällä nostaa kunnan lainamäärää tulevina vuosina merkittävästi sekä kokonaisuutena että asukasta kohti laskettuna.

RAHOITUSLASKELMA

Euroa	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	716 452	-455 664	430 390	-401 680	-37 900	216 500
Satunnaiset erät						
Tulorahoitusken korjauserät		-65 479				
Toiminnan rahavirta netto	716 452	-521 143	430 390	-401 680	-37 900	216 500
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-424 462	-956 086	-2 428 000	-2 728 000	-2 910 000	-1 780 000
Rahoitusosuudet investointeihin	51 656	74 934				
Investointien varsin. myyntitulot	22 025	28 484	15 000	15 000	15 000	15 000
Investointien myyntivoitto		65 479				
Pysyv. vastaavien hyöd.luovutust.	22 025	93 963	15 000	15 000		
Investointien rahavirta netto	-350 781	-787 189	-2 413 000	-2 713 000	-2 895 000	-1 765 000
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	365 671	-1 308 332	-1 982 610	-3 114 680	-2 932 900	-1 548 500
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset	6 842	6 945	7 000	7 150	7 300	7 400
Antolainauksen muutokset netto	6 842	6 945	7 000	7 150	7 300	7 400
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	950 000	550 000	1 580 000	3 110 000	2 931 500	1 545 000
Lainakannan muutokset netto	950 000	550 000	1 580 000	3 110 000	2 931 500	1 545 000
Muut maksuvalm. muutokset						
Toim.ant. var. ja pääom. muut.	-22 499	-1 148				
Saamisten muutos	-161 506	77 677				
Korottomien velkojen muutos	-432 543	230 657				
Muut maksuvalm. muutokset netto	-616 548	307 186				
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	340 294	864 131	1 587 000	3 117 150	2 938 800	1 552 400
RAHAVAROJEN MUUTOS	705 965	-444 201	-395 610	2 470	5 900	3 900
Rahavarat 31.12.	6 431 501	5 987 300				
Rahavarat 1.1.	5 725 536	6 431 501				
Rahavarojen muutos	705 965	-444 201				

TALOUSARVIO-OSAT YHTEENSÄ

€	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	-18 245 649	-19 703 717	-20 904 880	-22 371 215	-22 694 900	-21 867 000
Tulot	19 568 162	18 952 331	20 509 270	22 373 685	22 700 800	21 870 900
Netto	1 322 513	-751 386	-395 610	2 470	5 900	3 900

8. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2020-2022			
	2020	2021	2022
HALLINTO-OSASTO:			
Kunnanjohtaja	1	1	1
Hallinto ja talous	3	3	3
Yhteensä	4	4	4
SIVISTYSOSASTO:			
Hallinto	3	3	3
Luokanopettajat	14	14	14
Erityisopettajat	3	3	3
Esikouluopettajat	2	1	1
Keskikoulun ja lukion yhteiset opettajat	6	6	6
Keskikoulun opettajat	6	6	6
Lukion opettajat	1	1	1
Lukion ja keskikoulun yhteiset opettajat	5	5	5
Kuraattori	1	1	1
Ankkuriohjaaja	2	2	2
Koulunkäynninohjaaja/iltapäivätoim.ohjaaja	9	8	8
Esiopetuksen avustaja/lastenhoitaja	3	3	3
Koulunkäynninohjaaja	3	3	3
Koulunkäynninohjaaja muussa koulussa	1	1	1
Keittiöhenkilökunta, joista 1 osa-aik.	4	4	4
Siivoaja, osa-aikainen	1	1	1
Kirjasto, joista toinen osa-aik.	2	2	2
Liikuntatoimi	1,5	1,5	1,5
Nuorisotoimi	0,5	0,5	0,5
Yhteensä	68	66	66
TEKNINEN OSASTO:			
Hallinto	3	3	3
Rakennusmestari	1	1	1
Ammattimiehet	3	3	3
Kiinteistöhoitajat	2	2	2
Siivoajat	8	8	8
Yhteensä	17	17	17
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	89	87	87

Särkikylän koulun esikouluopettajaresurssia ja Kirkonkylän koulun koulunkäynninohjaajaresurssia tarkistetaan molempia alentavasti yhdellä henkilöllä kevään 2020 aikana (vaikutus 2021 lähtien).

Teknisen toimen alle rekrytoidaan siivoaja koulukeskukseen (vaikutus 2020 lähtien)

Rakennustarkastajan palveluja ostetaan Lappajärveltä kaksi päivää viikossa.

Ympäristösihteerin tehtäviä ostetaan Lappajärveltä kaksi päivää viikossa.

Palkanlaskenta- ja kirjanpito palvelut ostetaan Järvinet Oy:ltä.

9. KONSERNIYHTIÖIDEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2020

Evijärven kunnan kuntakonserniin kuuluu seuraavat tytäryhteisöt, joihin kunnalla on määräysvalta: Evilämpö Oy (100 %), Kiinteistö Oy Evijärven kunnanvirasto (80 %), As. Oy Evijärven Tervahauta (100 %), As. Oy Nykälänaho (100 %), As. Oy Kultalahti (100 %).

Kunta on myös osakkaana Järvinet Oy:ssä ja Ab Ekorosk Oy:ssä. Lisäksi kunta on mukana seuraavissa kuntayhtymissä: Etelä-Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä, Järviseudun ammatillisen koulutuksen koulutuskuntayhtymä (JAMI) ja Kuntayhtymä Kaksineuvoinen.

Evilämpö Oy on kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on tuottaa ja jakaa kaukolämpöä Evijärvellä paikallisesti, käyttö- ja toimitusvarmasti, turvallisesti ja taloudellisesti. Evilämpö Oy:n tavoitteet on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Toiminnan taloudellisuus ja kannattavuus	- Evilämpö Oy toimii taloudellisesti ja kannattavasti	- Tilikauden tulos on voitollinen
Tyytyväiset asiakkaat	- Evilämmön toiminta on laadukasta ja keskeytyksetöntä. Asiakastyytyväisyyttä mitataan säännöllisesti.	- Asiakastyytyväisyyskysely vuonna 2020
Uuden lämpölaitoksen suunnittelu	- Uusi lämpölaitos suunnitellaan tai lämmöntuottamiseen kilpailutetaan lämmöntuottaja vuonna 2020.	- Suunnittelu valmistuu tai palveluntuottaja on kilpailutettu

As. Oy Evijärven Tervahauta on kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta. Tavoitteet kuvattu alla taulukossa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Asuntojen käyttöasteen pitäminen vähintään 80%	- Huoneistojen ja ympäristön pitäminen siistissä ja viihtyisässä kunnossa sekä asuntojen markkinointi.	- Asuntojen käyttöastetta mitataan neljännesvuosittain
Turvallisen ja viihtyisän asuin-ympäristön edistäminen	- Kunnossapitotarvesuunnitelman mukaiset korjaukset, kiinteistönhuolto	- Aasukastyytyväisyyskysely (kevät 2020)

As. Oy Nykälänaho on kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta. Tavoitteet kuvattu alla taulukossa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Asuntojen käyttöasteen pitäminen vähintään 80%	- Huoneistojen ja ympäristön pitäminen siistissä ja viihtyisässä kunnossa sekä asuntojen markkinointi.	- Asuntojen käyttöastetta mitataan neljännesvuosittain
Turvallisen ja viihtyisän asuin-ympäristön edistäminen	- Kunnossapitotarvesuunnitelman mukaiset korjaukset, kiinteistönhuolto	- Aasukastyytyväisyyskysely (kevät 2020)

As. Oy Kultalahti on kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta. Tavoitteet kuvattu alla taulukossa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Asuntojen käyttöasteen pitäminen vähintään 80%	- Huoneistojen ja ympäristön pitäminen siistissä ja viihtyisässä kunnossa sekä asuntojen markkinointi.	- Asuntojen käyttöastetta mitataan neljännesvuosittain
Turvallisen ja viihtyisän asuin-ympäristön edistäminen	- Kunnossapitotarvesuunnitelman mukaiset korjaukset, kiinteistönhuolto	- Aasukastyytyväisyyskysely (kevät 2020)